

NOWY

KATOWICE
Miejskiego nr. 8
Telefon 346-48 — P. K. O. Nr. 30027

10 Gr

Reprezentacje:
Cieszyn, Rynek
Bielsko, Kolejowa 11
Sosnowiec, Będzińska
Rybnik — Król. Huta
Tarn. Góry — Lubliniec

Krwawe rozruchy w Tunisie

zatajone przed opinią świata

PARYŻ, 28. 10. Komunistyczne „Humanite” donosi, że w ciągu września b. r. doszło w Tunisie do poważnych krwawych zajść, które dotychczas zatajano przed opinią publiczną. Rezydent generalny Perouton, według dziennika, polecił oddziałom wojskowym podczas likwidacji demonstracji robotników arabskich, postępować z całą bezwzględnością, aż do użycia broni włącznie. Podczas licznych starć między oddziałami wojskowymi i demon-

strującymi miało poleć w południowym Tunisie 100, w Moknine 40 i w Medinie 20 robotników arabskich. Krwawe incydenty mniejszych rozmiarów miały mieć miejsce również w innych miejscowościach. Według „Humanite”, 250 arabsów znajduje się obecnie w więzieniu. Rezydent generalny wydał zakaz kolportażu około 300 pism francuskich i zagranicznych.

Walka kościelna w Meksyku

staje się coraz ostrzejsza

NOWY JORK, 28. 10. Walka kościelna w Meksyku staje się z każdym dniem ostrzejsza.

W stanie Sinaloa tamtejszy gubernator wydał zakaz odprawiania nabożeństw w kościołach wszystkich wyznań. Władze miejskie stanu otrzymały rozkaz zamknięcia kościołów z urzędu. Również w Acapulco zamknięto wszystkie kościoły. W Mexico City władze nie posunęły się jeszcze do tak ostrych

zarządzeń. W ciągu soboty tysiączne rzesze wiernych ludności wszystkich stanów zjawyły się z dziećmi w katedrze, dla dokonania obywatelskich chrztu, bierzmowania i t. d. w obawie przed możliwością zamknięcia kościołów.

Na niedzielę zapowiadany był masowy wiec z udziałem około 150.000 członków radykalnych związków robotniczych, manifestujących za nowym ustrojem szkolnym. Rząd w obawie przed kontrmanifestacjami organizacją kościelną wzmacnia służbę bezpieczeństwa.

W starciu, jakie miało miejsce w mieście Tanhuato połała się krew. Demonstranci katolicycy urządzili pochód ulicami miasta, a wezwaniu policji do rozejścia się odmówili. Wtedy zaalarmowano wojsko, które dało salwę do tłumu. Demonstranci odpowiedzieli ogniem. Ośmiu żołnierzy i 7 osób cywilnych padło w tej walce. Po obu stronach jest również wielu rannych.

Kompromisowa rezolucja francuskich radykałów

w sprawie projektowanej reformy Konstytucji

PARYŻ, 28. 10. Sytuacja polityczna na kongresie radykałów w Nantes uległa pewnej zmianie. Po dyskusjach i przemówieniach, m. in. przemówieniu prezesa partii min. Herriota uchwalono kompromisową rezolucję.

Rezolucja w następujący sposób ujmuje projekt reformy konstytucji:

„Kongres jest gotów przychylić się do wszelkiej reformy, która ma na celu zapewnienie trwałości rządów oraz sprawniejszego funkcjonowania organów państwowych. Kongres nie mógłby jednak zgodzić się na żadne zarządzenia, które przedstawiałyby ryzyko faworyzowania w przyszłości władzy jednostki, wymierzonej przeciwko swobodom republikańskim”.

Stosunek zaś partii do rządu rezolucja ilustruje w następujący sposób:

„Kongres zgadza się na kontynuowanie rozcięcia partyjnego pod warunkiem, że będzie on lojalnie przestrzegany, że będzie się sprzeciwiał zbrojnym przedsięwzięciom przeciw ustroju, i że będzie się starał przedewszystkiem znaleźć środki, mogące wyjaśnić sytuację w dziale produkcji rolnej oraz zapobiec bezrobociu”.

PARYŻ, 28. 10. Przed głosowaniem nad rezolucją w sprawie polityki ogólnej partii, prezes stronnictwa, min. Herriot, wygłosił wielką mowę, która przyjęta była długotrwałymi oklaskami.

W przemówieniu swem min. Herriot oświadczył m. in.:

„Nie jesteśmy wrogo usposobieni do rewizji konstytucji, ale jednocześnie doradzamy, aby nie traktowano konstytucji z roku 1875 zbyt lekceważąco. Konstytucja ta ostała się wobec zakusów Boulangerystów, Panamy, a ponadto dała nam swobody demokratyczne i prawa, które napawają nas dumą i o które dziś jeszcze chętnie podjęlibyśmy walkę.

W razie rozwiązania izby nastąpiłby z konieczności okres próżni, poprzedzający zebranie się nowej izby.

Należy liczyć się z wymogami sytuacji nie tylko wewnętrznej, ale i zagranicznej i wziąć szczególnie pod uwagę fakt, że w dniu 13 stycznia 1935 roku odbędzie się plebiscyt w Zagłębiu Sary.

Ameryka pali na stosie bibulę komunistyczną

NOWY JORK, 28. 10. Propaganda komunistyczna, która od roku zaczęła gwałtownie rozwijać się w Stanach Zjednoczonych, spotyka się z bardzo ostrą reakcją. W Minneapolis nieznani sprawcy zdemolowali księgarnię komunistyczną i na miejscu pogromu zostawili następującą treść notatki: „Oto nowoczesna „tea-party” — nie chcemy mieć

komunistów w Minneapolis”. (Od słynnej „tea-party” w Bostonie, t. j. zniszczenia angielskich importów herbaty, zaczęła się wojna amerykańska o niepodległość).

Sprawcy zamachu wywieźli wszystkie książki z księgarni za miasto i tam je spalili, pozostawiając na miejscu kartkę z napisem: „Pierwsze ostrzeżenie dla komunistów”.

Wspólniczka spiskowców w roli pokojówki

„Piękna blondynka” w rękach władz

PARYŻ, 28. 10. Energiczne dochodzenia policji francuskiej w sprawie aresztowanej w Thonon na granicy francusko-szwajcarskiej Czeszki, która legitymowała się paszportem

na nazwisko Malkowej, zdaje się potwierdzać pierwotne przypuszczenia, że w ręku władz znalazła się słynna „piękna blondynka”, wspólniczka morderców króla Aleksandra, która

przywiozła do Aix en Provence broń dla spiskowców.

Aresztowana twierdzi, że z zamachem i spiskowcami nie ma nic wspólnego. Pracuje ona u pewnego bogacza w Tunisie jako pokojówka.

Korzystając z trzymiesięcznej nieobecności chlebodawcy, wybrała się w podróż po Europie. Stwierdzono, że „pokojówka” podróżuje tylko 1. klasą, albo samolotem, pozatem jak na pokojówkę jest zbyt elegancko ubrana i wykształcona.

Badania jej paszportu trwają jeszcze. Promienie ultrafioletowe nie wykryły fałszerstwa i obecnie prawdziwość paszportu przekazano do zbadania władzom czesko-słowackim.

Wzrost podziemnej dynamiki „Schutzbundu”

Austria stale jeszcze żyje na wulkanie

PRAGA, 28. 10. Prasa tutejsza donosi o nowych niepokojących objawach w Austrii, świadczących, że ten kraj żyje stale jeszcze na wulkanie, który łąda chwila może wybuchnąć i spowodować nieobliczalną katastrofę.

Socjaliści i komuniści zjednoczyli się w akcji przeciwrządowej i prowadzą szczególnie ożywioną w ostatnich dniach kampanię przeciw rządowi. Kolportowany w olbrzymich ilościach nielegalny „Schutzbünder”, nawołuje robotników do gromadzenia broni i amunicji, do gotowości na dane hasło. Dzień zemsty i odwetu za luty jest już u drzwi — twierdzą spiskowcy z dawnego Schutzbundu.

Policja, mimo wysiłków, nie zdołała do-

tychczas wykryć organizatorów tej wzmożonej propagandy, ani jej przywódcy, ani też drukarni, gdzie tłoczony jest „Schutzbünder”.

Narodowi socjaliści, jak brzmia praskie doniesienia, czekają tylko na sposobność do

wywołania rozruchów. Posiadają oni bardzo wielkie zapasy broni i amunicji. Sytuację komplikować ma wzrastająca stale nieprzyjaźń między Heimwehrą a wojskiem.

Ex-kochanka Stawskiego morderczynią

Ponura zbrodnia w Paryżu

PARYŻ, 28. 10. Nazwisko Aleksandra Stawskiego odżyło znów w pamięci mieszkańców Paryża w związku ze zbrodnią, dokonaną na osobie wdowy po słynnym malarzu Cormon. Sasiadka zamordowanej, Marja Lemoine, przyznała się, iż to ona zamordowała 80-letnią staruszkę.

Morderstwo ma podkład miłosny. Lemoine była przyjaciółką pewnego krupiera z Korsyki, który, popadłszy w dług, zagroził kochance, że ją opuści, jeśli nie postara się o pieniądze dla niego. Lemoine zamordowała więc p. Cormon i zrabowane jej pieniądze wreczyła przyjacielowi.

Kariera Lemoine jest niecodzienna. Pochodzi ona z dobrej rodziny prowincjonalnej. Do Paryża przybyła jako młodzieńka, śliczne dziewczę z trupą taneczną i występowała jakis czas w Moulin Rouge. W owym czasie poznała mężczyznę, który zostaje jej kochan-

kiem. Był to właśnie słynny Aleksander Stawski. Często odwiedzał ją w małej izdebce, wynajętej u pocziwych staruszków.

Gdy Stawski ją porzucił wchodził w jej życie pełnomocnik pewnego księcia, ogromny bogacz. Na przeciąg kilku lat wyjechała z nim do Meksyku. Żyła w niesłychanym zbytku, posiadała własne samochody, jacht, stajnię wyścigową. Dwa razy w roku przyjeżdżała do Paryża, aby w najprzedniejszych domach mody zamówić toalety.

Przyjaciel, ożeniwszy się, porzucił Lemoine, ale wyznaczył jej miesięczną rentę w sumie 1500 franków, która wypłacana jej była do ostatnich miesięcy.

Lemoine, wytworna kurtyzana, nieprzywykła do pracy stacza się teraz coraz niżej. Zakłada sobie t. zw. „salon piękności”, zwabia do siebie minicurzystki, sama nawet się sprzedaje przygodnym amatorom, wreszcie

wpada w ręce korsykanina. Aby go nie stracić ostrym lancetem wyjętym z pudełka do manicure przecięła staruszkę gardło. Pieniądze i zrabowane kosztowności oddała ukochanemu, który wytęra się, jakoby cokolwiek o zbrodni i pochodzeniu otrzymanych klejnotów wiedział.

Komunistyczny proces „monstre”

BERLIN, 28. 10. W Dortmundzie zapadł już przed sądem karnym wyrok w procesie przeciwko 127 komunistom. 18 oskarżonych skazano na ciężkie więzienie do 2 lat i 8 miesięcy, 45 oskarżonych skazano na zwykłe więzienie do 2 lat i 3 mies., trzech oskarżonych uwolniono, jeden zmarł w czasie śledztwa.

Dziecko zabite przez autobusu straszny wypadek w Chorzowie

Na ulicy Bytomskiej w Chorzowie wydarzył się wczoraj tragiczny wypadek. Przejeżdżający tamtędy autobus Śl. Linji pchnął przebiegającą przez jezdnię 4-letnią Elżbietę Kadukównę tak silnie, że ta, w następstwie silnego uderzenia głową o bruk doznała pęknięcia czaszki.

Dogorywające dziecko natychmiast pogotowie ratunkowe zabrano do szpitala, jednak dowiedziano tam jedynie już zimne zwłoki.

Nadworna w kłębach dymu.

Wybuch w rafinerji nafty.

Nadworna, 29.10 — Wybuchł pożar w destylarni „Nadworniańskiej Fabryki Parafiny i Nafty”. Wybuch nastąpił wskutek pęknięcia pokrywy trzeciego kotła mazotowego.

Płyn ten wypływając dostał się wprost do ognia, tak, że cała destylarnia

znalazła się w płomieniach.

Czarny dym wywołał panikę nietylko na terenie rafinerji, ale też w mie-

ście, gdyż okrył wkrótce całe miasto. Dzięki energicznej akcji ratowniczej robotników fabryki i przybyłej miejskiej straży ogniowej, a szczególnie dzięki zimnej krwi kierownika destylarni ognie zostały w ciągu jednej godziny zlokalizowane.

Ofiar w ludziach nie było. Zniszczone zostały odbieralnia i destylarnia. Wysokość szkody narazie nieustalona.

OSZUST W ROLI INSPEKTORA SZKOLNEGO

postrachem naiwnych wieśniaków.

Z Wilna donoszą:

Ostatnio w województwie nowogródzkim w powiatach nowogródzkim i nieświsieckim grasują opryski, którzy oszukują wieśniaków przy pomocy sposobu, który zdobył wśród ludności nazwę „na kopertę”.

Trick oszustów polega na tem, że obserwują na targach przyjeżdżających wie-

śniaków, wyczekują chwili, kiedy ci swój towar spieniężą i wtedy zwracają się do nich z propozycją doręczenia listu pieniężnego w swojej wsi. Za doręczenie proponują dość wysokie wynagrodzenie. Nikt, rozumie się nie wyrzeka łatwego zarobku i wpada w sieć.

List taki ma otrzymać gospodarz od inspektora szkolnego, który przypadkowo bawi obok targowiska i wręczyć kierownikowi szkoły w miejscowości skąd przybył. Pomysł jest obliczony na psychikę wieśniaka i dlatego oszust proponujący doręczenie listu uprzedza, że go odprowadzi gospodarza do pana inspektora, który jest „grubą rybą” należy przed jego obliczem „zdjąć czapkę i

pocałować go w rękę”.

Oszust grający rolę inspektora robi sobie ładną minę, jeszcze raz zapytuje okazującego posłańca czy zechce doręczyć list kierownikowi szkoły powszechnej za większym wynagrodzeniem i otrzymawszy zgodę gospodarza w jego obecności wkłada do koperty większą sumę pieniędzy, poczem zaklejona koperta przechodzi do rąk „posłańca”. Oszust zresztą manipuluje w ten sposób że koperta z pieniędzmi po zostaje u niego, zaś doręczca kopertę w której zamiast pieniędzy okazują się stare gazety.

Oszust który sprowadza „klienta” w tym momencie przypomina że ma jeszcze coś do załatwienia i znika. Pan inspektor przypomina wówczas, że należałoby przelać więcej pieniędzy, a że ma same dolary, pójdzie więc je zmienić. Gospodarz mu towarzyszy. W pewnym „miejscu” każe „posłańcowi” poczekać na siebie, a żeby mieć gwarancję, że ten nie ucieknie, żąda kaucji. Gospodarz przypuszczając że w kopercie jest ta suma pieniędzy, która w jego obecności została włożona, oddaje swoje pieniądze otrzymane na targu jako zastaw. Rozumie się, „inspektor” długo każe czekać na siebie.

Jak się okazuje, trick ten zapożyczony został od oszustów praktykujących w Poznaniu.

Według informacji, rysopisy obydwu oszustów przedstawiają się następująco: Oboje są

w wieku około lat 40.

Jeden z nich wysoki, tegi, twarz okrągłą, w okularach, czarne palto i popielaty kapelusz, drugi średniego wzrostu, krępy w miękkiej czapce i czarnej sukiennej marynarce.

POWSTAWIANIE NOWYCH SPÓŁDZIELNI.

W roku bieżącym daje się zaobserwować wzmożenie się powstawania nowych spółdzielni spożywców. O ile w ciągu roku ubiegłego Związek Spółdzielni Spożywców przyjął 73 nowe spółdzielnie to w roku bieżącym przybywa co miesiąc na kilkanaście nowych spółdzielni, co daje się zaobserwować szczególnie w województwach wschodnich i centralnych.

Powstawanie nowych spółdzielni jest do wodom, że ruch spółdzielczy coraz większe zrozumienie znajduje wśród szerokiej sfery ludności.

Starter zawinił...

Awantury na torze wyścigowym.

Policja aresztowała kilkanaście osób.

Warszawa, 29.10 — Na torze wyścigowym doszło do wielkiej awantury. Już przy trzecim biegu zaczęły przychodzić „fuksy”. Na trybunach w szczególności zaś na miejscach tańszych.

zapanował nastrój gorączkowy.

Przed gonitwą szóstą starter kilkakrotnie dał nieumiejętnie sygnał, co wywołało burzę protestów ze strony publiczności. Gdy konie ruszyły, faworyt gonitwy został w tyle, wobec czego w ciągu całej gonitwy publiczność gwizdała obrzucając startera wymśkami.

Starter przewidując nieprzyjemne skutki ukrył się. Pod koniec gonitwy tłum runął w stronę trybuny czeladkowskiej. Burza ta rozpoczęła się od najejście najejście. Tłum wpadł na ogrodze-

nie szyn, wyłamał siatkę i parkan i przedarł się na tor.

W obronie loży czeladkowskiej znalazła się policja, starając się

rozprószyć publiczność. Policji udało się z trudem przywrócić porządek przyczem aresztowano kilkanaście osób.

Hausner chce przelecieć

8 tysięcy klm. bez lądowania.

CHICAGO, 29.10 — Jak wiadomo dnia 16 ub. miesiąca miał wystartować z Detroit do Warszawy znany lotnik polski Hausner, mieszkający stale w Stanach Zjednoczonych Am. Półn. Niestety, z przyczyn od niego zupełnie niez-

ależnych lot ten

nie mógł się odbyć.

Nasz dzielny lotnik nie traci jednak nadziei, że uda mu się wszystkie trudności pokonać i w końcu wystartować do Warszawy.

Znamy zainteresowanie, jakie towarzyszyło zapowiedziom tego lotu. Ponieważ udało nam się zebrać garść danych, listownie uzyskanych pośrednio od samego lotnika, przeto chętnie dzielimy się nimi.

Start z Detroit jest możliwy, gdyż Hausner może zabrać materiały pędne, wystarczające na przebycie dystansu 7.000 mil.

Odległość kilkuset mil między Detroit a Nowym Jorkiem nie może mieć większego znaczenia; lotnik uważa, że odległe miejsce startu odpowiada jego zamiarowi, bo myśli ustanowić rekord długości lotu transatlantyckiego do Warszawy.

Z informacji technicznych nadmienić należy, że:

1) samolot Hausnera posiada udoskonalenie, przez niego samego wynalezione i trzymane w tajemnicy, które daje większą gwarancję bezpieczeństwa;

2) samolot może zabrać zapas benzyny, wystarczający na przebycie około 11.200 km., czyli 7.000 mil.

Dodać należy, iż jedyną trudnością, która staje na przeszkodzie do wystartowania jest brak około 8 tysięcy dolarów, które Hausner musi wpłacić za ostatnie przeróbki.

Meksykański napad na wieś.

Zuchwała szajka ostrzeliwała się z rewolwerów.

Witkowo, dnia 29.10. Podczas zabawy tanecznej w Gorzykowie w sali p. Sucholasa wtargnęła banda opryszków, złożona z 30 osób, uzbrojona w kaski, rewolwery, pałki gumowe i przedmioty żelazne. Po steroryzowaniu wszystkich uczestników zabawy, napastnicy zabrali 4 rewolwery i oddalili się.

Po drodze włamała się szajka do świetlicy Kat. Stowarzyszenia Młodych

Polek w Gorzykowie, gdzie po rozbiciu drzwi u szafy zrabowano 16 zł. gotówki, noże i widelce. Po dokonaniu rabunku banda opryszków rozdzieliła się na trzy partie i opuściła wieś.

Napastnicy opanowali całą wieś, o obronie i pościgu za nimi nie mogło być mowy, gdyż napastnicy ostrzeliwali się z rewolwerów.

Dochodzenie prowadzi posterunek PP. w Witkowie.

Krwawy pojedynek zakochanych kobiet.

JEDNA PADŁA TRUPEM.

KOŁO, 29 października. — Mieszkańcy powiatu kołskiego wstrząśnięci zostali wiadomością o krwawej zbrodni dokonanej we wsi Zagaj-Szkarłatów, gminy Budziszów. Bohaterkami tragedii były dwie starzejące się panny.

43-letnia Janina Foryńska i 38-letnia Józefa Okopna

kochały się wspólnie

w młodym parobczaku wiejskim. Ten dla osobistych korzyści patrzył na obie łaskawem okiem.

Ostatnio parobczak posunął się tak daleko, że oficjalnie zareczył się z Foryńską. Ta zadowolona, nie szczędziła niczego narzeczonemu, dając mu pieniądze ile tylko zechciał.

Uśpiwszy czujność jednej, sprytny parobczak odwiedzał tymczasem drugą pannę, której również prawił o małżeństwie.

Foryńska dowiedziała się jednak o podwójnej grze nieuczciwego parobczaka i powodowana zazdrością wczoraj wieczorem wtargnęła do mieszkania rywalki. Po ostrej sprzeczce obie panny orzeszły do rekoczynów.

Okopna pochwyciła siekiere, zaś Foryńska kawał drga. Pierwszy cios padł ze strony Foryńskiej. Okopna uderzona w głowę padła momentalnie na ziemię, a rozwścieczona Foryńska w dalszym ciągu zadawała jej rany. Silne uderze-

nia rozbili nieszczęśliwej czaszkę, z której wypłynął mózg.

Po dokonaniu zbrodni Janina Foryńska zamknęła się w swoim domu i nie chciała wpuścić policji, która zmuszona była wyważyć drzwi.

Zwłoki zamordowanej Józefy Okopnej zabezpieczone zostały na miejscu do czasu zejścia komisji sądowo-lekarskiej.

Janina Foryńska osadzona została w więzieniu do dyspozycji sędziego śledczego.

Świadcstwa przemysłowe.

Ogólna liczba świadectw przemysłowych na rok podatkowy 1934, wykupionych we wrześniu br. wyniosła 10.874, z czego na przedsiębiorstwa przemysłowe przypada 4.076, a na handlowe 6.798. We wrześniu ub. r. wykupiono ogółem 11.977 świadectw w czem na przedsiębiorstwa przemysłowe przypada 4.886, a na handlowe — 7.591.

W okresie od listopada 1933 r. do września 1934 r. włącznie wykupiono ogółem — 638.466 świadectw z czego 202.958 przypada na przedsiębiorstwa przemysłowe, a — 407.761 na przedsiębiorstwa handlowe. W tymże okresie 1932-33 r. wykupiono ogółem 630.194 świadectw, z czego 197.389 przypa-

dało na przedsiębiorstwa przemysłowe, a — 409.546 na przedsiębiorstwa handlowe.

WSKAŹNIK CEN HURTOWYCH WE WRZEŚNIU B. R.

Ogólny wskaźnik cen hurtowych we wrześniu b. r. wyniósł 54,9 podczas gdy w sierpniu b. r. wynosił 55,8, a we wrześniu 1933 r. — 58,1. (Podstawa r. 1928 — 100).

Czy jesteś członkiem
L.O.P.P.?

Zuchwała kradzież pudła z diamentami.

Czterech bandytów ograbiło maklera.

CHICAGO, 29.10 — Czterech bandytów napadło na przybyłego tu z Nowe

go Jorku maklera diamentów, pobito rękociągami rewolweru, wciągając go do samochodu i

wywiozło z miasta.

Po drodze bandyci zrabowali maklerowi pudło z nieszlifowanymi diamentami wartości około 50 tys. dolarów gotówką i wyrzucili go z samochodu.

POGŁOSKI O WPROWADZENIU MONOPOLU NAFTOWEGO W MANDZURJI.

Wiadomości z Chin, jakoby rząd mandzurski zamierzał wprowadzić monopol naftowy wywołały w londyńskich kołach urzędowych i handlowych bardzo poważne zastrzeżenia. Wkołach tych twierdzą że takie zarządzanie stanowiłoby pogwałcenie art. 3 Traktatu 9-u mocarstw, znanego jako umowa o otwartych drzwiach w Chinach.

Czy przemysł węglowy wypowie taryfę zarobkową?

W tym wypadku robotnicy wypowiedzieliby część idealną taryfy

Urzędowy komunikat o obniżce cen węgla

Urzędowo komunikują:

„Na podstawie dezyderatów Ministerstwa Przem. i Handlu Walne Zgromadzenie kopalń, wchodzących w skład Polskiej Konwencji Węglowej, powzięło uchwałę co do obniżki cennika sprzedaży węgla, a mianowicie: dla cen węgla gatunków grubych (wszystkie sortymenty ponad 40 mm.) o 12%, dla cen węgla gatunków średnich (sortymenty poniżej 40 mm.) o 15% i dla cen mialu o 3%.

Ponieważ obowiązującym dotąd cennikiem dla sprzedaży węgla przez kopalnie był cennik, ustalony rozporządzeniem ministra przemysłu i handlu z dn. 18 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 18 z dnia 21 marca 1933 r.), przeto na podstawie powyższej uchwały Polskiej Konwencji Węglowej stosowane będą zniżki od cen, wymienionych w powołanym rozporządzeniu.

Pozatem zaś, ponieważ cena węgla opałowego w Warszawie i Łodzi była w ub. r. na jej ustalona w drodze porozumienia między Ministerstwem Przem. i Handlu a

hurtownikami poniżej cen dekretowych na 54 zł. za tonnę loco piwnica wraz z kosztami handlu i rozwozki, przeto 12 procentowy opust ceny dla węgla opałowego w Warszawie i Łodzi stosowany być winien obecnie od cen, ustalonych umownie dla tych sprzedaży w ub. r.

Równocześnie Ministerstwo Komunikacji postanowiło obniżyć taryfy przewozowe dla węgla wszystkich gatunków, stosownie do

odległości przewozowych, a mianowicie: dla przewozu węgla kamiennego obniżka taryfy wyniesie od 7 do 26,3 proc., dla przewozu mialu węglowego od 3,3 do 14,4 proc. i dla przewozu koksu o 5 proc. Obniżone stawki przewozowe wpłyną, oczywiście, na dalsze obniżenie cen węgla dla konsumenta, niezależnie od obniżki cennika konwencyjnego.

Wreszcie oprócz obniżek powyższych Polska Konwencja Węglowa obniży cen wę-

gla dla kresów wschodnich, a kolej udzieliła dla przewozów węgla na kresy wschodnie specjalne, również 10 procentowej obniżki taryfy.

Obniżone w ten sposób ceny węgla wejdą w życie z dn. 1-go listopada r. b.

Równocześnie zostanie przez Ministerstwo Komunikacji wprowadzona w życie obniżona taryfa przewozowa“.

Czy ta „dobrowolna“ obniżka cen węgla będzie miała jakiś wpływ na płace robotnicze, przekonamy się w najbliższych dniach. Wypowiedzenie umowy w górnictwie zakreślone jest terminem 3-miesięcznym, tak, że w razie wypowiedzenia obecnie taryfy płac, umowa miałaby ważność do 31. stycznia 1935.

W wypadku wypowiedzenia przez przemysł węglowy taryfy płac, organizacje robotnicze wypowiedziłyby ze swej strony i część idealną taryfy, by doprowadzić do ustalenia praw robotników turnusowo urlopowanych, czego dotychczasowa umowa nie przewidywała, jako, że zawierana była w czasie, kiedy wynalazek turnusów jeszcze nie istniał.

Obecnie sprawa załatwiona jest pewnego rodzaju „aktem łaski“ przemysłowców, którzy nie dają robotnikom, żadnych podstaw prawnych do wysuwania żądań. Robotnicy jednak na samej „dobrej woli“ przemysłu z doświadczenia polegać nie zamierzają.

Wstrząsająca śmierć kolejarza

na dworcu w Tarnowskich Górach

Na odcinku T. O. P. K. P. w Tarnowskich Górach wydarzył się nieszczęśliwy wypadek, który pociągnął za sobą zgon urzędnika kolejowego.

Pociąg osobowy nr. 3524, zdążający z Tarnowskich Gór do Lubnia, w niewytłumaczonych okolicznościach najechał na pozostają-

cego w służbie rewizora wagonów Piotra Drzymałę, który w następstwie rozbicia głowy i wstrząsu mózgu zmarł na miejscu.

Według wyników wszczętego śledztwa, Drzymała stał na wolnym torze pośrodku zastawionych torów bocznych i w chwili wjazdu pociągu osobowego nie miał czasu na ucieczkę.

Likwidacja sporu kościelnego w Niemczech

Doradca prawny kościoła ewangelickiego Jaeger ustąpił

BERLIN, 28. 10. W zarządzie ewangelickiego kościoła Rzeszy zaszła zmiana, która uważać należy za punkt zwrotny w sporze między biskupem Muellerem a opozycją. Dotychczasowy doradca prawny kościoła ewangelickiego, dr. Jaeger, ustąpił. Jaeger, uchodzący za rzecznika nieprzejednanej polityki wobec biskupów i zwolennika „niemieckiego kościoła państwowego“, był ostatnio namietnie zwalczany, a odwołanie jego komentowane jest tu jako koncesja biskupa Muellera na rzecz t. zw. synodu wyzna niowego. Nie ulega wątpliwości, że ustąpienie dr. Jaegera nastąpiło z wiedzą politycznych czynników miarodajnych. W Berlinie obradowała konferencja biskupów ewangelickich oraz południowo-niemieckich komisarzy kościelnych, na której

według komunikatu urzędowego, panowała zupełna jednomyślność w sprawach polityki kościelnej. Biskup Mueller wydał zarządze-

nie, powołując do życia radę kościelną, która ma decydować w sprawach polityki religijnej Kościoła ewangelickiego.

Próba pomysłowego szantarzu

w Janowie pod Mysłowicami

Restaurator Karol Korzonek w Janowie Miejskim otrzymał list anonimowy, w którym autor żąda kwotę 200 zł. za nieujawnienie hańbiących spraw. Autor doniósł równocześnie, że w dniu 27 bm. przybędzie do restauracji po zakupno 5 papierosów „Nil“ jego wyślanik.

W oznaczonym czasie zjawił się też istotnie bezrobotny Wiktor Pawłowski (Janowska 30), którego po zakupie pięciu „Nilów“ przytrzymał zaczajony wywiadowca policji. Okazało się jednak, że on spełnia tylko zlecenie oczekującego na rogu ulicy osobnika, który wysłał go po pieniądze za wynagrodzeniem 1,50 zł.

Teraz uczyniono bardzo niezrecznie, wychodząc z Pawłowskim przed lokal.

Gdy bowiem zobaczył to krecący się zleceniodawca, na widok znanego niewątpliwie wywiadowcy zaczął co tchu uciekać.

Pawłowskiego oczywiście zwolniono, zaś za tajemniczym szantażystą podjęto poszukiwania.

S P O R T

Ruch bezapelacyjnie mistrzem

„Schalke 04“ wygrywa w Bytomiu

Mecz mistrza Niemiec z finalistą rozgrywek piłkarskich Rzeszy był niebawem atrakcją nie tylko dla Śląska niemieckiego, ale i polskiej części Górnego Śląska.

40.000 zebranych na stadionie Hindenburga w Bytomiu widząc reklamowany zespół Schalke 04 nie pokazał nic nowego. Przedstawia on zespół dobrze zmontowany, dobrze wyrobiony technicznie, zawodzi jednak strażnik pod bramką.

Najlepszym na placu był Szepan, prze-reklamowany natomiast Kuzorza wypadł wprost skandalicznie.

Wynik meczu 4:1 (2:0) wykazuje, że w ewentualnym spotkaniu mistrza Niemiec z mistrzem Polski szanse obu stron byłyby jednakowe.

Wiadomo bowiem, że Ruch przed kilku tygodniami w osłabionym składzie pokonał „09“ Bytom w stosunku 5:2.

Nadmieniamy jeszcze, że o jakichkolwiek kontraktach na temat meczu Ruch Schalke nie było dotąd mowy. Dziwnym jest wobec tego skąd niektóre dzienniki śląskie wydstały nawet cenę tego meczu, która miała wynosić 5000 Mkn.

Liga państwowa

Ruch — Garbarnia 2:2.

Tęsamem wszelkie, nawet teoretyczne rozważania nie mogą hajduczanom zabrać definitywnie zwycięstwa.

Polonia — Warszawianka 1:0.

Warta — Podgórze 5:3.

Ł. K. S. — Wista 2:4.

Cracovia — Pogoń 3:1.

W. K. S. „Śmigły“ — „Legia“ Poznań 2:0 (1:0).

Obecnie dojdzie do trzeciego-decydującego

spotkania, które odbędzie się na neutralnym boisku w Warszawie. Tęsamem finałowe rozgrywki o wejście do Ligi P. Z. P. N-u. przeciągną się o dalszy tydzień.

Liga Śląska

„Orzeł Welnowiec — K. S. Dab 0:3 (0:0).

Zasłużona porażka Orla. Bramki dla zwycięzców zdobyli Kessner (2) i Hermann. Sędziował wzorowo insp. Laband.

K. S. Chorzów — 1. F. C. 2:0 (1:0).

Bramki dla Azotowców: Wolny i Szeibel. Arbitr p. Pietruszka nienadzwyczajny. Atak F. C. zawiódł kompletnie.

T. S. „Koszarawa“ Żywiec — „Czarni“ Chropaczów 3:2 (3:1).

Bramki dla zwycięzców strzelili Stepien (2) i Koźmin.

A-klasa

„Iskra“ Siemianowice — „Jedność“ Michalkowice 1:1 (1:0).

Powyższy remis nie świadczy pochlebnie o formie wicemistrza A-klasy.

K. S. „Diana“ — K. S. „Ligocianka“ 2:3 (1:2).

Niezasłużona porażka „Diany“. Sędzia p. Tejnert nie uznał 2 przez Dianę zdobyte bramki.

„Stadion“ Mikołów — „Pogoń“ Katowice 2:1 (1:1).

Bramki dla Stadionu zdobyli Klemens i Witta. Sędziował b. dobrze p. Gryc.

K. S. „22“ Mała Dąbrówka — „06“ Mysłowice 1:2 (0:1).

„09“ Mysłowice — „Różdzeń-Szopienice“ 3:2 (1:2).

K. S. „Kościszko“ Szopienice — „20“ Bogucice 5:1 (2:1).

Polscy K. S. — Słowian 1:4 (0:2).

„Pogoń“ Nowy-Bytom — „Zgoda“ Bielszowice 4:2 (2:2).

„Ruch“ Ib. (W. Hajduki) — „Naprzód“ Ruda 3:1 (1:1).

„Wyzwolenie“ Lagiewniki — „Odra“ Szarlej 2:2 (1:1).

„Poniatowski“ Godula — „Kresy“ Chorzów 5:1 (3:0).

„25“ Welnowiec — T. S. Murcki 2:1 (1:1).

Mecze towarzyskie

K. S. „Śląsk“ Świętochłowice — K. S. „06“ Katowice 6:0 (3:0).

Do zawodów powyższych obie drużyny wystąpiły w nieco osłabionych składach. Bramki dla mistrza Śląska zdobyli God i Bryła po 2, Gieroi (1) oraz Duda (samobójcza).

K. S. „Śląsk“ Siemianowice — „07“ Siem. 3:1 (2:1).

Derby lokalne zakończyły się sensacyjnym jednak zasłużonym zwycięstwem drużyny „Śląska“, dla której bramki zdobyli Breguła (2) i Belkner (1). Rezerwy powyższych drużyn 2:1 dla „Śląska“, młodzież 0:0.

T. S. „Naprzód“ Lipiny — B. B. S. V. Bielsko 5:2 (2:1).

Wicemistrz Śląska bawił wczorajszej nocy w Bielsku, gdzie bez większego wysiłku pokonał B. B. S. V., zdobywając bramki ze strażów Teubera (2), Stefana (2) i Pieca.

K. S. Piotrowice — K. S. Pszczyna 4:1 (1:0).

„Gospodarczego cudu“ dokona zarząd Sztucznego Toru w Katowicach, otwierając w dni 3 listopada b. r. to po uszy zadłużone przedsiębiorstwo.

Kradną, kradną

Niezanego nazwiska sprzątaczką mieszkająca Felicjana Smiczka z Katowic (Mariacka 13), skradła mu złoty zegarek wartości 200 złotych.

Podobnie w Janowie do mieszkania Julii Lepty (Szkołna 13) włamał się niewątpliwie jakiś obznajomiony z rozkładem mieszkania złodziej, który ze skrytki śsiągnął w gotówce 160 złotych.

W obu wypadkach sprawcy nie pozostawili po sobie śladów, mogących się przyczynić do ich ujęcia.

Repertuar teatru

Wtorek, dnia 30 października: „Halka“ gościnny występ Warsz. Opery Lud. o godzinie 20-tej.

TEATR POLSKI NA PROWINCJI.

Poniedziałek, 29 b. m.: „Chcę mieć dziecko“ Zabrze o godz. 20-tej.

Wtorek, 30 b. m.: „Zwyciężyłem kryzys“ Knurów o godz. 20-tej.

RADJO

KATOWICE — Poniedziałek, 29. października.

6,45 — 8,00 Audycja poranna. 11,57 Sygnał czasu, hejnał, oraz wiadomości meteorologiczne. 12,10 Muzyka lekka. 13,05 Symfonia h-moll Schuberta. 15,30 Wiadomości gospodarcze. 15,45 „Ostatni piosenkarz Lwowa“ — audycja wokalna-muzyczna. 16,30 Muzyka (płyty). 16,45 Odczyt. 17,00 Koncert kameralny. 17,25 „Ogrodnik śląski“. 17,35 Pieśni. 17,50 „Świat barw“. 18,00 „Śląsk w początkach państwowości polskiej“. 18,15 Koncert orkiestry mandolinistów. 18,45 Opowiadanie dla dzieci. 19,00 Muzyka (płyty). 19,25 Kronika harcerska. 19,30 „Śród polaków na Sachalinie“. 19,50 Wiadomości sportowe. 20,00 Muzyka lekka. 20,55 „Jak pracujemy w Polsce“. 21,00 Koncert symfoniczny. 21,45 „Zwycięstwo idei wychowania“. 22,00 Koncert reklamowy. 22,15 — 23,30 Muzyka taneczna.

Zabawa w chowanego SERJA „KAKEMONO”.

zakończona śmiercią robotnika.

W fabryce „de la Vence” w Gurmenccon wydarzył się tragiczny wypadek, nie przy pracy, lecz podczas zabawy. Kilku młodych robotników, korzystając z przerwy obiadowej, wpadło na pomysł zabawiania się w chowanego.

20-letni Germain Paul, schował się tak dobrze, że go nie znaleziono. Tymczasem inni robotnicy musieli powrócić do pracy dziwiąc się nieco nagłemu zniknięciu towarzysza. Podczas pracy zauważyli coś nie-

normalnego w funkcjonowaniu prądu elektrycznego. Udano się więc do kabiny, gdzie mieścił się transformator elektryczny, celem dokonania ewentualnej naprawy i tam — o zgrozo znaleziono spalone na węgiel przez prąd

zwłoki zaginionego robotnika.

Germain Paul, schował się bowiem do kabiny transformatora, gdzie przez nieostrożność dotknął się jakiegoś drutu i poniósł straszną śmierć.

Japońskie obrazy na jedwabiu.

Kto zwiedzał muzeum watykańskie, zwrócił zapewne uwagę na rozwieszoną tam piękną serię „kakemono” (japońskich obrazów na jedwabiu), przedstawiających sceny z męczeństwa 26 męczenników japońskich. Obrazy te, wspinały okaz współczesnego malarstwa japońskiego, są dziełem pędzla jednego z najznakomitszych artystów doby obec-

nej w Japonii, Seikyo Okayama i pochodzą z daru, złożonego papieżowi

przez samego twórcę:

Jak te „kakemono” nie same jedne tylko reprezentują w Watykanie malarstwo japońskie, tak Okayama nie jest jedynym mistrzem pędzla, opracowującym w Japonii tematy religijne chrześcijańskie. Pomijając artystów dawniejszych, którzy niejednokrotnie natchnieni nie do swych utworów czerpali ze źródeł chrześcijańskich, nie biorąc nawet pod uwagę takich pogańskich jeszcze malarzy, jak Takahashi, który przejęty szczerem uwielbieniem dla obecnego papieża nadesłał mu w roku zeszłym serię przepięknych własnych obrazów treści wyraźnie katolickiej a niedawno cześć swą podkreślił jeszcze ofiarowaniem

rzadkich modlitełek buddyjskich, zwrócić należy uwagę na fakt, że w Japonii istnieje obecnie cały, dość znaczny zastęp malarzy wybitnie chrześcijańskich. Tworzą oni nawet pewnego rodzaju związek, który od czasu do czasu jak np. w maju r. b. w Tokio, daje znać o sobie specjalnymi wystawami.

W samym Watykanie, oprócz wspomnianych „kakemono” ze scenami z męczeństwa męczenników japońskich, znajdujemy obraz św. Franciszka z Asyżu pędzla tego samego Okayama, ofiarowany niedawno Ojcu św. przez wikariusza apostolskiego w Hiroshima, ks. biskupa J. Rossa, oraz słynna „Madonna japońska”, dzieło malarza Luka Hasegawa, dar złożony papieżowi przez katolików japońskich, pomijając już

prace drobniejsze:

Z innych dzieł współczesnych chrześcijańskich malarzy japońskich wymienić należy przede wszystkim pełen wyrazu obraz zmarłego w r. 1931 Etsudo Otake „Chrystus”. Otake nawrócił się dopiero w 60-ym roku życia i „Chrystus” jest jedną z jego prac ostatnich z okresu, kiedy spoczywał już na łożu boleści. W pracy tej zato odczuwa się wyraźne mistyczne uwielbienie

W cesarskim muzeum wojennym w Tokio znajduje się piękny obraz Okayamy „Trzej bohaterowie z Szanghaju”. Inne obrazy tego artysty: „Męczennicy japońscy” i „Matka Boża z różą” znajdują się w kaplicy szkoły żeńskiej w Obayashi pod Osaka. Na cesarskiej wystawie sztuki w Ueno wystawiony jest słynny obraz „Gratia Hosokowa” pędzla Sujaku Suzuki. Piękny, znamion europejskiej szkoły noszący wizerunek o. Villion „70 lat zdale od ojczyzny” namalował Seio Yoshimatsu; wielkie walory posiada łagodny w barwach i pogodny „Pokój”, dzieło Keiji Kondo; duchem mistycznym przeniknięty jest obraz „Piękne wybawienie duszy” Kiyoshi Furuya. Nie brak w tem towarzystwie chrześcijańskich malarzy japońskich również kobiet z Koen Takahashi, twórczynią dramatycznego „Prześladowania”, Kimiko Koseki, ilustratorką życia ludu północno-japońskiego, i Miyoko Nakamuzu na czele.

Oczywiście ani wymienione tu nazwiska ani dzieła nie wyczerpują bardzo bogatej w dziedzinie chrześcijańskiego malarstwa twórczości japońskiej.

NOWA FRYZURA KOBIECA.

Tegoroczna Miss France w najmodniejszej fryzurze. Fryzurę tę wprowadziła jakoby księżna Marina grecka, narzeczona kr. Jerzego.

Szczęśliwe oblicze Australji. NIEZALEŻNOŚĆ PŁCI SŁABEJ.

EMANCYPANTKI NAJALODSZEGO KONTYNENTU.

Melbourne w październiku.

Melbourne, miasto nawskroś nowoczesne, które w tych dniach z takim entuzjazmem witało lotników brytyjskich Charles'a Scotta i Campbella Blacka zwycięzców zawodów lotniczych Anglii — Australji, w roku bieżącym obchodzi stulecie swego istnienia. Fakt ten jednocześnie z pomysłnym wynikiem wyścigów powietrznych, w jakie zamieniły się zawody lotnicze, zwraca uwagę całego świata na Australję.

Australja jest krajem młodym, co do swej kultury, która datuje się dopiero sprzed stu laty, ale dlatego, właśnie jest wspaniałym terenem doświadczenia dla rasy kobiet silnych i samodzielnych, jakimi są Australki.

Było dla nas przyjemnością poznać kobiety Australji, ładne, ślicznie zbudowane i pełne wdzięku. Zawdzięczają doskonałość swej linii i świetnemu wychowaniu fizycznemu, które rozpoczyna się już w szkole, a ciągnie się przez całe życie, dzięki wspaniałemu klimatowi kraju, gdzie słońce świeci przez dziewięć miesięcy w roku.

Kobiety Australji nie mają w sobie nic z rozleniwienia, właściwego rasom kolonialnym w ciepłym klimacie. Aby przekonać się o tem, dość jest spojrzeć na kobiety tu tejsze, gdy w kapeluszu, zawiązując nasuniętym na czoło, siedzą przy kierownicy auta, lub wyprostowane, jak posąg, mierzą się z falami błękitnego Pacyfiku. Holdują również z zamiłowaniem sportowi strzelcekiem i yachtowemu.

Nie należy wnioskować z powyższego, że Australki wyłącznie zajmują się sportem. Wypełniają swoje obowiązki życiowe z tą samą energią, z jaką radują się życiem, a ponadto okazują wiele zmysłu praktycznego.

Korzystając z zupełnego równouprawnienia, kobiety Australji nawet po ślubie zarządzają osobistym swoim majątkiem, mają swoje kluby, odczyty i własnych przyjaciół oraz niezależne od woli męża koło towarzyskie.

Jak w Anglii i Ameryce, kobiety tutaj sze uniały zapewnić sobie jaknajwiększą swobodę, i wszystkie stanowiska stoją dla nich otworem.

Na wszechnicach pełno jest studentek — przyszłych lekarzy, architektów, prawników, dentystów, nawet... weterynarzy. W murach uniwersyteckich mało jest flirtów. Zaledwie kilka „szkiół” na przyszłe małżeństwa.

Kobiety na stanowiskach naczelnych lekarzy nie są rzadkością w szpitalach i klinikach.

Również i w parlamencie pomiędzy poważnymi mężczyznami widzieliśmy kilka posłanek, tak zwanych tutaj „lady members”.

Trudno przewidzieć, czy obecny kryzys ekonomiczny nie zniszczy zdobyczy tej wspaniałej emancypacji kobiecej. Na suwają się tego obawy. Zaczyna zaznaczać się znamiona różnica pomiędzy zarobkami mężczyzny i kobiet, zaś konserwatywne rządy kraju rozpoczęły usuwanie kobiet zameżnych ze stanowisk nauczycielek i profesorów. Bezrobocie pogłębi jeszcze doniosłość nowych przepisów, bowiem w Australji także, jak gdzieindziej, samodzielność kobiet budzi wiele zawiści.

Świeżo odbył się w Sydney odczyt

„O feminizacji literatury”. Tytuł ten wskazuje dobitnie rolę górującą, jaką element kobiecy odgrywa w literaturze Australji. Istotnie kobiety stanowią większość pisarzy, i kobieta również, p. Henry Hendel Richardson jest autorką arcydzieła literatury tutejszej, wspaniałej trylogii „Richard Mahony”.

Musimy też wspomnieć o kobietach, mieszkających na wsi, na szerokich równinach.

gdzie króluje samotność.

Zasługują one na największe uznanie. Są to bądź żony urzędników kolejowych które na odległych, osamotnionych stacjach stwarzają miłe ognisko domowe mężom, zajętem ciężką pracą; bądź małżonki t. zw. tutaj „cockies” czyli drobnych farmerów, które mają się najcież-

szej i najbardziej przykrej pracy, ponieważ robotnicy są bardzo kosztowną pomocą. Wspomnijmy również o małżonce głównego dyrektora fabryki w Wyndham, odległym kacie na północno-zachodzie Australji, która przy temperaturze 40 st. C. nad brzegiem laguny, w której kazyły krokodyle, częstowała nas ciastem na jajach żółwia. Trudno wyliczyć wszystkie dzielne kobiety tego odległego kraju, do którego — jak przekonaliśmy się na podstawie ostatniego wyczynu lotniczego Blacka i Scotta — dotrzeć obecnie można z Londynu w ciągu 52 godzin. Tyle jednak rzec możemy, że szczęśliwe oblicze Australji zależy od pracy i pomocy jej dzielnych kobiet.

Orkan.

Jeszcze dwie...

Damy z zeszłego tygodnia, me kandydatki na żony, dzisiaj we wszystkich kościołach powoli lecą z amboną.

Nie wiem, czy za to swatanie, przewię którą zapłaci, wiem jedno — grono żonatych powiększą czterej warjaci.

Dzisiaj prezentuję znów nowe uroczyste dwie kandydatki, miłe, kochane, niewinne (?), wyrwane spod skrzydeł matki.

Pierwsza brunetka klasyczna, spójrz co za usta i nos, gotów się zmienić w endeka dla niej sam nawet... Witosek.

Czoło wysokie, a usta nie znają wcale karminu, nawet wymoczka, fajtlapę pełną do miłości i czynu.

O resztę nie martw się wcale — jak ptaszek życie poleci, inne wydatki napewno weźmie na siebie ten... trzeci.

Miłość nie lubi gładzenia, czyn tylko iskieł moc nieci, stara to prawda — z gadania przecież nie rodzą się dzieci.

Druga blondynka urocza, ma imię, zdaje się, Hala, jej ócz spojrzenie, ach wierzę, papieros nawet zapala.

Sens taki można wyciągnąć, z tej krótkiej mej dyrdymalki, że kto się z Halą ożeni, przestanie kupować zapałki.

Gdy pojmiesz, człeku, za żonę, taką jak ona bogdanę, z rzes jej twe przyszłe dzieciaki mogą urządzić skankę.

Obie są bardzo oszczędne i na to słowo masz moje, niewiele będą żądały: — tysiąc miesięcznie na stroje.

ROM.

Dokładne adresy towarzystw radjofonicznych

Sluchacze radja czesto koresponduja ze stacjami nadawczymi, udzielajac im hojnie pochwal lub tez nagan za audycje. Dla ulatwienia czytelnikom wyslyki listow, ktore zawsze sa mile widziane przez rozglosnie radiowe, podajemy dokladne adresy wszystkich wazniejszych towarzystw radjofonicznych:

Anglia — British Broadcasting Corporation, Broadcasting House Portland Place London W. 1.

Austria — Oesterreichische Radioverkehrs. A. G., Johannesgasse 4 b, Wien.

Belgia — Institut National Belge de Radio-diffusion 1a, rue du Bastion, Bruxelles.

Czechoslowacja — Radiojournal 12, Fochova tr. Praga XII.

Dania — Radioraadet, 3 Tordenskjoldsgade, København V.

Finlandia — Osakeyhtio Suomen Yleisradio, Fabianink 15, Helsinki.

Francia — Administration des Postes, Telegraphes et Telephones, 103 rue de Grenelle, Paris VII.

Hiszpania — Union Radio S. A. Pi y Suñer 10 (Apartado 745) Madrid.

Holandia — Algemeene Vereeniging Radio Omroep (A. V. R. O.) Keizersgracht 107, Amsterdam C.

Irlandia — Broadcasting Service of the Department of Posts and Telegraphs, Dublin.

Italia — Ente Italiano per le Audizioni Radiofoniche (EIAR) 21, via arsenale, Torino.

Jugoslavia — Radio A. D. Akademija Na-

uka, Beograd. — Radio Oddajana Postaja, Bliwaisova 54, Ljubljana. — Radiostanica Zagreb, Markov trg. 9, Zagreb.

Norwegia — Norsk Rikskringkasting 24, Stortingsgaten, Oslo.

Niemcy — Reichs-Rundfunk G. m. b. H., Masurenallee, Berlin-Charlottenburg 9.

Portugalia — Administration Generale de Postes et des Telegraphes, Lisboa.

Rumunia — Societe de Diffusion Radio-telephonique de Roumanie 60, rue General Bertholet, Bukaresti II.

Szwecja — Aktiebolaget Radiotjänst 8 Kungsgatan, Stockholm.

Szwajcaria — Schweizer Rundfunkgesellschaft, 30, Neugasse, Bern.

Węgry — Magyar Telephonhírmondó és Radio R. T. 7, Főherceg Sándor utca, Budapest VIII.

Struga krwi w winiarni. Zbrodnia chorej matki.

Straszny dramat na tle obłąkania rozegrał się w francuskiej miejscowości Garenne-Colombes pod Paryżem, w domu właściciela małej winiarni, Anglika Cuttera. W nocy gdy po zamknięciu winiarni, Cutter i jego żona wraz z 9-letnią córeczką ułożyli się do snu rozległy się nagle przeraźliwe

krzyki małej dziewczynki.

Kiedy przerażony Cutter wpadł do sypialni swej żony, oczom jego przedstawił się straszny widok. Córka jego Nelly siedziała na łóżku z przeciętym gardłem, z którego spływała strumieniami krew na posciel i na podłogę. Obok niej leżała również pokaleczona, jego żona — Trzymała

ona jeszcze kurczowo w ręce zakrwawioną brzytwę. Cutter wezwał natychmiast pomoc lekarską, która opatrzyła obie kobiety i

odwiozła je do szpitala.

Rany obu kobiet nie są groźne. Okazało się, że pani Cutter która od dłuższego czasu zdradzała objawy melancholji, dostała nagłe ataku szału i chciała zamordować swoją córkę, a potem popełnić samo-bójstwo. Czynu swego chciała dokonać na tle manji prześladowczej i już od dłuższego czasu ukrywała pod poduszką brzytwę. Panią Cutter oddano do sanatorium dla umysłowo chorych celem leczenia jej.

Tragedja amerykańskiej studentki. Ofiara wulkanu ŚMIERĆ W KRATERZE MAHARA YAMA.

CHICAGO w październiku.

„Żyła tylko lat dwadzieścia dwa. Całe jej życie było dobrocią i miłością. Trawiona własnym ogniem, zginęła w płomieniach”.

Taka była treść kart z czarnymi obwódkami, na których skreślone było za wiadomienie o śmierci Liliany Frash, córki milionowego fabrykanta maszyn w Chicago. W słowach tego niezwykleż zawia-domienia o zgonie jakie otrzymywali w tych dniach krewni i znajomi od rodziców Liljany, kryje się tragedia, godna mistrzowskie go pióra Szekspira.

Liliana Frash, spadkobierczyni majątku, olbrzymiego nawet na pojęcia amerykańskie, jedyna córka wielkiego przemysłowca, była wzorem typu studentki amerykańskiej, dzielącej życie

między studia i sporty.

Przed rokiem poznała młodego asystenta uniwersyteckiego, dra Nicholsona, kierownika geologicznego instytutu. Wielkie zainteresowanie, jakim młoda studentka początkowo darzyła swego profesora, zamieniło się wkrótce w głębokie i namienne uczucie. Projektowi małżeństwa Liljany z dr. Nicholsonem nie sprzeciwiali się rodzice młodej studentki, ale dr. Nicholson sam człowiek niesłychanie ambitny, mimo uczucia swego dla Liljany,

odkładał zawarcie ślubu.

Chodziło mu przede wszystkim o uwie-

czenie swej sławy uczonego wyprawą równie ważną, jak i śmiałą. Celem jej było zbadanie na miejscu jakiegoś wulkanu, gdyż dr. Nicholson jako geolog poświęcił się specjalnie studiom zjawisk wulkanicznych. Na podobieństwo uczonego Kenera, który zbadał krater wulkanu Stromboli, Nicholson postanowił zbadać najciekawszy wulkan Japonji — Mahara Yama.

Liliana Frash z ciężkim sercem zgodzić się musiała na życzenie narzeczonego. W końcu marca rb. dr. Nicholson, w towarzystwie współpracownika i przyjaciela, opuścił Amerykę, udając się na Daleki Wschód, na wyspę Oszimna, na środku której wznosi się wulkan Mahara Yama, którym zawsze interesował się najwięcej, znając z opisów wybuchy tego wulkanu, wyczarowujące przed oczyma krajowców wspaniałe widowiska.

Jak wiadomo, na tle wybuchów wulkanicznych i ich podziemnego ognia, w Japonji utworzyły się liczne podania. Utrzymuje się naprzykład w szerokiej masach narodu zdanie, że w kraterze żyją i działają bogowie piekieł. Duchy podziemi zdawały się wywierać magiczny wpływ na ludzi, gdyż setki samobójców zginęły już w otchłaniach krateru Mahara Yama, tak dalece, że chcąc zapobiec dalszym wypadkom tego rodzaju, gubernator zarządził energiczne środki bezpieczeństwa i silną straż w pobliżu krateru.

Lecz ten właśnie krater nęcił dra Nicholsona. Nie dane mu jednak było urze czywiście swoje projekty. Po przybyciu do Yokohamy pierwotnie wyznaczony kilkudniowy pobyt w tym mieście musiał być przedłużony. Dr. Nicholson zapadł na

niebezpieczną chorobę oczu.

a po trzech tygodniach bezowocnej kuracji zaniewidział. Dwadzieścia cztery godziny po dowiedzeniu się o swym niedołężnym nieszczęściu dr. Nicholson wystrzałem z rewolweru odebrał sobie życie.

Wiadomości o tragicznym zgonie ukochanego pograżała Lilianę w ból głęboki. Ogarnięta ciężką melancholją, przestała reagować na zewnętrzne przejawy życia, piastując tylko myśl jedną odwiedzenia mogiły ukochanego w Yokohamie.

Po dłuższym wahaniu rodzice Liljany zgodzili się wreszcie na tę daleką podróż, w którą młoda dziewczyna przed kilku tygodniami wyjechała w towarzystwie i pod opieką krewnych.

Po przyjeździe do Yokohamy w ciągu dwu pierwszych dni Liliana odwiedzała mogiłę narzeczonego. Trzeciego dnia gdzieś znikła. Duchy Mahara Yama powołały ją do siebie, bowiem czwartego dnia straż na zboczu wulkanu dostrzegła młodą dziewczynę bez tchu błądzącą ku kraterowi.

Rozpoczął się krótki, szalony wyścig. Jeszcze sto metrów dzieliło zropaczoną dziewczynę od wielkiego krateru, policjanci byłby ją dogonili, gdyby nie fakt, że zauważywszy go, rzuciła się z pośpiechem do otworu pomniejszych krateru.

Podziemny ogień pochłoniął nową ofiarę.

Zamorski.

Smyrny nie wolno oglądać. Ostrzegawczy strzał do okrętu francuskiego.

Niedawno został zatłoczony zatarg między Turcją i Anglią o zabicie lekarza jednego z angielskich okrętów wojennych przez straż przybrzeżną turecką. Powodem strzałów tureckich był nadmiar gorliwości ze strony tych straży. Świeżo zaś podobny zatarg miał miejsce w francuskim okręcie wojennym.

Dwa kontrtorpedowce francuskie Guipard i Gessard odbywają pod dowództwem kontradmirała Rivet'a, podróż po portach bliskiego Wschodu.

Między innymi miały one odwiedzić z portów tureckich Konstantynopol i Smyrny. Władze francuskie zwróciły się do rządu tureckiego w sprawie tych odwiedzin, w odpowiedzi na co otrzymały zezwolenie na przybycie tych okrętów do Konstantynopola, natomiast na przyjazd do Smyrny władze tureckie odmówiły swej zgody.

W międzyczasie okręty francuskie które dowódca nie spodziewał się odmowy ze strony Turków co do odwiedzin Smyrny opuściły port w Mitylene, przyczem Cassard pożeglował do Smyrny. Podczas bardzo złej pogody, prawie burzliwej, kontrtorpedowiec Cassard znalazł się u wejścia do zatoki smyrneńskiej.

wejście do portu dowódca okrętu nie otrzymał, gdyż wskutek złej pogody radio funkcjonowało z wielkimi przerwami. Chroniąc się przed burzą Cassard skierował się do portu w Smyrnie. W odpowiedzi na to baterie nadbrzeżne dały ostrzegawczy strzał, na semaforze zaś ukazał się sygnał, zabraniający wejścia do portu.

Na takie dictum francuski okręt zawrócił do Mityleny gdzie zażądał instrukcji co do dalszego postępowania. Pokojowe nastawienie obu zainteresowanych rządów pozwoliło na szybkie załatwienie kompromisowe incydentu, który w innych warunkach mógł łatwo stać się casus belli. Kontrtorpedowce udały się do Konstantynopola.

Ostatni spacer kowala. Rozpacz żony i synka.

Z Bydgoszczy donoszą:

Pozbawił się życia w plantach przy drugiej służbie wystrzałem z rewolweru w skroń 33-letni kowal Bolesław Rzan-ny, zamieszkały przy ul. Grunwaldzkiej Nr. 89. Śmierć nastąpiła natychmiast.

Denat rano wyszedł z domu nie zwracając się nikomu ze swego zamiaru. Około godz. 9 znalazł się na głównej alei. Zwracał on uwagę przechodniów, gdyż posuwając się chwiał się nieco. Prawdo podobnie poprzednio wstąpił do restauracji. Nagle skrzęcił w planty i szybkim ruchem wyciągając rewolwer z kieszeni wymierzył go w skroń. Strzał był śmiertelny. Denat momentalnie upadł na ziemię a twarz

zalała się krwią.

W kilkanaście minut po wystrzale główną aleją wracała do domu żona denata z sześciolatnim synkiem. Wracali oni z kościoła św. Trójcy, gdzie byli na mszy św. i tu oczom ich przedstawił się straszny widok. Żona odchodziła od zmysłów, poznawszy tragicznie zmarłego przed chwilą męża. W swym strasznym bólu rzuciła się na stygnące zwłoki męża, którego bardzo kochała i całowała jego ręce. Dziecko również

straszenie rozpaczało.

Rzanny już od dwóch lat znajdował się bez pracy i w tem należy szukać przyczyny rozpaczliwego kroku. Sam był bardzo religijny i przed kilku dniami przyjął Sakramenty św. Samobójstwo wywołało wstrząsające wrażenie.

Listy żony naczelnika stacji. 24 dni aresztu za obrazę.

Z Muszyny donoszą:

Rzadki ten w dziejach sądownictwa wypadek miał miejsce przed tuł. sądem grodzkim. Żona naczelnika stacji kol. p. Stefanja Pasiutowa wystosowała z początkiem br. pismo do Głównej Komendy Straży Granicznej w Warszawie, w którym oskarżyła p. Szymańskiego b. komendanta Strazy Gran. w Muszynie o

uwłaczające godność

postępowanie. W piśmie tem wyraziła się również lekceważąco o dzierżawczyni bufe-

tu kol. p. Pekarkównie. Za zniewagę p. Szymańskiego ukarana została oskarżona dwutygodniowym aresztem i grzywną 20 zł.

Drugą sprawę wytoczyła p. Pekarek. Za obrazę tej ukarana została p. Pasiutowa tygodniowym aresztem oraz grzywną 10 zł.

W obu sprawach zawieszono oskarżonej wykonanie kary na 2 lata,

zaś sentencje wyroków skazujących zostały na wniosek oskarżycieli ogłoszone w czasopiśmie na koszt skazanej.

DZUMA PSZCZOŁ
Pszczoly ulegają tak jak ludzie różnego rodzaju chorobom zakaźnym. Istnieje np. — „dzuma pszczoł” epidemia która niszczy w ciągu krótkiego czasu całe roje. Choroba ta wywołana jest przez bakteryj, wykryty niedawno przez prof. Armbrustera z Instytutu Pszczelarskiego w Berlinie. Bakcyl ten atakuje larwy, które umierają pod swą osłoną z wosku. Zepsute komórki wosku tworzą rodzaj skorupki którą pszczoły usuwają początkowo zerwac, ale choroba szerzy się bardzo szybko i rój zmuszony jest o ile posiada jeszcze dość siły, opuścić ul.

WZROST LICZBY PODRÓŻNYCH NA ATLANTYKU.

Ruch podróźnych na Atlantyku wzrasta znacznie w ostatnich czasach. Według ostatnich danych, liczba podróźnych którzy przebyli drogę ze Stanów Zjednoczonych i vice-versa w ciągu 6 pierwszych miesięcy 1934 r. jest wyższa o 5.000 od liczby z odpowiedniego okresu 1933 r. Od 1 stycznia do 30 czerwca 1934 r. przebyło Atlantyk Północny — 75.000 osób, z czego lwia część (32.000) przypada na linie okrętowe angielskie.

ILE ZUŻYWAMY WODY KOŁONSKIEJ
Pewien włoski fabrykant perfum zebrał dane dotyczące ilości wody kolonńskiej, zużytej od czasu wynalezienia do r. 1934. Ilość ta, jego zdaniem podniosłaby o 2 m. 50 cm. Esadom wód na Renie pomiędzy jeziorami — Eskiom i a Holandją. Korki zużyte do zamykania butelek wody kolonńskiej utworzyłyby piramidę trzykrotnie większą od piramidy Cheopsa.

ZAZDROŚĆ 60-LETNIEGO KOCIANKA

CZTERY OFIARY EMIGRANTA.

Emigrant z Niemiec, Walter Raub-
ruch, bardzo bogaty inżynier, przesie-
dliwszy się do Meksyku,

rozpoczął nowe życie.

Zaprzyjaźniwszy się z biedną, 18 let-
nią włościanką, zakochał się w niej, a
chcąc ją mieć stale przy sobie, umieścił
w swojej willi w okolicy miasta. Spo-
czątku, jak zwykle w takich wypadkach
między 60 letnim mężczyzną a mło-
dziutką wieśniaczką, panowała idealna
zgoda. Z czasem jednakże zbyt wielka
różnica wieku między kochankami, jak
również rozdźwięki intelektualne wywo-
ływały zrozumiałe skutki. Inżynier wpi-
erw łudził się, przypuszczając, że Mary go
kocha, lecz wkrótce zaobserwował
zwiane w jej postępowaniu. Młoda dzie-
wczyna uciekała wieczorami z domu,
spotykając się z parobkami pobliskiej
zagrody. Osamotnionego starca zaczęła
męczyć zazdrość, która doprowadziła
go

do rozpacz.

Ostatnio, ukrywając się w pobliżu miej-
sca schadzki swej małej przyjaciółki z
młodym ogrodnikiem, inżynier zastrze-
lił dziewczynę i jej 20-letniego kochan-
ka. Na tem się nie skończyło. Urażony
w swej ostatniej miłości i ambicji Nie-
miec, opierając się na uzasadnionych
przypuszczeniach że Mary miała jesz-
cze jednego przyjaciela, postanowił zgła-
dzić ze świata i drugiego winowajcę.
Podejrzewając okolicznego sąsiada, Rau-
bruch, bezpośrednio po dwóch zabój-
stwach, przedostał się w nocy do jego

mieszkania i, wystrzelivszy z rewolwe-
ru, położył go trupem na miejscu
podczas snu.

Wreszcie zupełnie rozstrojony, powró-
cił do swego domu i wystrzelił w usta
pozostawionego list, w którym tłumaczy swą zbrodnię.

J. K.

„Ostatnie” 5 miesięcy życia.

Skutki nieudolnej diagnozy.

Duża przykrość spotkała pewnego dok-
tora, mieszkańca m. Mangalora w Tas-
manji.

W zeszłym roku oświadczył on jedne-
mu ze swoich pacjentów, znanemu kupco-
wi Izonowi, że pozostaje mu tylko
5 miesięcy życia.

Chory odniósł się do tej diagnozy z
rezygnacją, mimo tego postanowił wykorzy-
stać należycie resztę swego życia. Kupiec
zlikwidował swoje doskonałe prosperujące
przedsiębiorstwo oraz mieszkanie, spienię-
żył wszelkie kosztowności, jakie posiadał
i rozporządzając dużą sumą pieniędzy, za-
czął żyć wystawnie. Na zabawach upływał
termin 5 miesięcy, a przepowiedziana
śmierć jeszcze go nie dosięgła. Najdziw-
niejsze, że stan zdrowia chorego
zupełnie się polepszył,

do tego stopnia, że wszelkie symptomy
choroby ustąpiły, a obecnie rekonwalescent
czuje się doskonale. Ta radosna nowina
przysparza jednocześnie pacjentowi leka-

Piesek amerykańskiego powieściopisarza.

Niespodziewany wynik poszukiwań.

Pośród zwolenników kryminalnych po-
wieści i zawiłanych detektywistycznych histo-
ryj wielką popularnością cieszy się amerykań-
ski pisarz Van - Dawn. Prócz zamilowania
do literatury, pisarz posiada
wielką słabość do psów.

Prostu je uwielbia, będąc jednocześnie

prezesem stowarzyszenia opieki nad zwierze-
tami. Najlepszym przyjacielem jego jest ra-
sowy terjer szkocki. Piesek nawet jadł ra-
zem z gospodarzem, mając specjalne krze-
selko w stołowym pokoju. Przed kilkoma
dniami „Skotti” nie zjawił się wcale na
śniadanie i mimo poszukiwań, nie udało
się odnaleźć zaginionego pieska. Przed wil-
lą na ganku pisarz zauważył ślady stóp
ludzkich — wyglądały na męskie. Sądząc,
że pies został skradziony przez nieznane-
go mężczyznę, autor romansów kryminal-
nych postanowił za wszelką cenę odnaleźć
swego ulubieńca. Przedewszystkiem, zmie-
rzył wspomniane ślady, zdjął z nich gipso-
we odciski i zaczął poszukiwać człowieka,
który je pozostawił. Lecz w tym czasie wi-
nowajca znalazł się w szopie stojącej w o-
grodzie. Terjer przybiegł tu za szczurem
i czołgając się pod deskami podłogi, nie
mógł się stąd wydostać. A kiedy „amator
detektyw” wraz z zaproszonymi znawca-
mi baczniej przyjrzał się odciskom śladów
to okazało się, iż były to ślady samego pa-
na domu.

J. K.

17-letnia morderczyni starca

skazana na rok więzienia.

Z Gdyni donoszą:

W sądzie okręgowym w Gdyni odby-
ła się rozprawa karna przeciwko 17-letniej
Gertrudzie Mazur zam. w Ciechocinie, os-
karżonej o to, że uderzyła 79-letniego Au-
gustyna Holkę, również zamieszkałego w
Ciechocinie, kamieniem w głowę tak nie-
bezpiecznie, że nastąpiło pęknięcie czaszki
na skutek czego Holka zmarła. Sąd po

przeprowadzeniu rozprawy skazał młodo-
cianą zabójczynię
na rok więzienia.
zawieszając jej wykonanie kary na prze-
ciąg 3 lat.

GLUCHONIEMY.

— Jak panu nie wstyd żebrać! Taki mło-
dy, silny mężczyzna boi się pracy?
— Ma pan szczęście, że jestem głucho-
niemy, gdyby nie to, dałbym panu nauczkę.

POZORY.

Ona: — O dziesiątej wieczorem masz
być w domu. Raz na zawsze. Klucza do
bramy nie dostaniesz.

On: — Dobrze, dobrze, kochanie, ale
daj mi przynajmniej klucz od góry
abym go mógł pokazać kolegom jako
klucz od bramy.

NAGANA.

Wierzyciel: — To łajdactwo. Pański
służący kazał mi godzinę czekać w
przedsiönku.

Dłużnik (do służącego): — Karolu,
przebież powiedziałem wyraźnie, że te-
go pana należy bezzwłocznie wyrzucić
za drzwi!

Ucieczka szczurów z płonącego młyna

Po drodze pogryzły parobka.

WILNO, 29.10. Niezwykle widowisko
miało miejsce niedaleko wsi Zadoroże
gm. derewnickiej podczas pożaru młyna
należącego do Stanisława Michniewicza
i Kamierza Krawczyka. Mianowicie w
czasie pożaru wybiegły z młyna w o-
gromnej ilości szczury, które popędziły
naoślep na pola i do budynków gospo-

darczych i mieszkalnych wsi Zadoroże.
W jednej z szop, znajdującej się koło
młyna, szczury opadły parobka niejakie
go Gusiewa, przyczem
pogryzły mu ręce.

Mieszkańcy wsi w obawie szkód, ja-
kie mogą poczynić szkodniki, wypowie-
dzieli im zaciętą walkę.

M. G. EBERHART.

OFIARA CHIRURGA

20

POWIEŚĆ AMERYKAŃSKA.

PRZEKŁAD AUTORYZOWANY.

W każdym razie przychodził bardzo
często i zdobył obficie jej pokój mało-
efektywnymi kwiatami, a ona go musia-
ła lubić, bo inaczej nie poświęcałaby ty-
le czasu urodzie. Ellen lub inna prakty-
kantka musiały trzymać lustro. Przeci-
eradła były stale poplamione pomadką
do ust, którą ona operowała zręcznie le-
wą ręką, klnąc za każdym drgnięciem lu-
stra. W rezultacie Ellen nabrała boga-
tego słownika i spróbowała na własnych
dziecinnych ustach pomadki, tak purpu-
rowej, że efekt był skandaliczny. Kaza-
łam jej się natychmiast umyć.

Jeszcze dziś zastanawiam się jak
Kenwood Ladd musiał się czuć tego ra-
na, idąc po schodach z kwiatami pod pa-
chą i poranną gazetą z artykułem o mor-
dzie występującej z kieszeni kurtki i wie-
dząc to, co wiedział, a co jedna z piele-
gniarek widziała na własne oczy. Nie
widział, która stała w drzwiach, zdążył
tylko zobaczyć mignięcie białego fartu-
cha. Usta jego były zacięte bardziej niż
zwykle, a oczy ostrożne. Musiał być w
strachu i musiał obserwować nas czte-
ry, które miałyśmy owej krwawej nocy
dyżur we wschodnim skrzydle drugie-
go piętra: Lillian Ash, Ellen Brody, Nan-
cy i mnie. — Sara Keate. Musiał się za-
stanawiać, która to była i kiedy powie.
Wiedział o niebezpieczeństwie, ale nie
wiedział, gdzie się ono kryło.

Ranek — Kenwood Ladd z kwiatami
i gazetą, pytający, czy może odwiedzić
panią Harrigan.

Ranek — ja i Nancy zlurowane z dy-
żuru, usiłujące napróżno, pokrzepić się
snem w naszych szpitalnych sypial-
kach.

Ranek — Ellen Brody, opowiadająca
w sypialni praktykantek przerażające
wypadki ostatniej nocy, nowe torsje na
jedwabne kimono koleżanki i ostra rep-
rymeda od pielęgniarki - instruktorki,
nie znającej się na psychologii młodych
dziewcząt.

Lillian Ash próbowała prawdopodobnie
nie przespać się w pokoju swego pacien-
ta. Musiała zaciskać mocno zmęczone
oczy i walczyć z rozpaczliwym kiera-
tem myśli. Wyobrażam sobie jej jasne
włosy rozprostowane od upalnej wilgo-
ci.

Panna Jones i Jakób Teuber też
prawdopodobnie spali i może śnili o mu-
rzymie, który tak długo umierał. Co się
tyczy Dione Melady, to wiem, że nie spa-
ła, gdyż jedna z dziennych pielęgniarek
we wschodnim skrzydle dostała ataku
histerji, a naczelną pielęgniarkę z tego
skrzydła zagroziła jej natychmiastowem
oddaleniem.

Och! jakież to był ohydny dzień!
Po pierwsze słońce nie pokazało się
przez cały dzień, ale pomimo chmur
niebo nie ukoło nas deszczem, a wisia-
ło nad nami jednostajnie szare, mgliste
i upalne. Żar był straszny. Pokost lepił
się i cuchnął, szuflady zaczynały, skóra
na meblach potniała, zwierciadła zacho-
dziły wilgocią, tak, że patrząc w nie,
chciało się przecierać oczy, ukrochmalać

ne fartuchy miękkie odarzu po włożeniu;
włosy rozfrizowały się, nosy świe-
ciły jak natłuszczone. Pacjenci zdener-
wowani i rozdrżnieni domagali się, pomi-
mo, że byli nakryci tylko prześcierad-
łem, stałych przeciagów, od których się
zaziebiali. Z tego nie wynika, że było
trochę wiatru, bo go wcale nie było. Po-
wietrze stało się jak w tureckiej łaźni
i najniższy wysiłek pozbawiał czło-
wieka tchu.

Po drugie, my, któreśmy dyżurowa-
ły w nocy, a przez to miały prawo do
nieograniczonego spoczynku dziennego
nie zmrzyłyśmy prawie oka. Było to
oczywiście do przewidzenia, ale nie-
mniej przez to męczące. Nadmiar złego
przychodziło do nas ciągle ciekawe pie-
legniarki i pukając w drzwi cicho, lecz
uporczywie, domagały się odpowiedzi
na sto pytań. Dr. Kunce zabronił tego
z niemiecką sumiennnością, ale zakazy
sa od tego, żeby je obchodzić.

— Kwestja zapatrywania — zdecydo-
wała Fannie Bianchi, która umie apliko-
wać eter tak zręcznie, jak żadna inna
pielęgniarka, i drwi ze wszystkiego z
wyjątkiem kotów i muzyki. On myśli,
że im mniej o tem mówimy, tem mniej
myślimy. Pruska psychologia. Miłozenie
zakazy. Pacjentom nie wolno przy-
mować wizyt, pacjentom nie wolno da-
wać gazet. Rezultat taki, że zamęcza-
ją nas pytaniami, bo oczywiście wiedzą,
że się coś stało. Na męskim oddziale
klną na czem świat stoi, że im nie do-
starczono pism porannych i jeżeli nie do-
stana popołudniu kroniki sportowej, to
chyba zwariują.

— Skąd pacjenci wiedzą, że się coś
stało? — zapytałam.

— Z powietrza — odparła zupełnie po-
ważnie, wstrząsając się febrycznie.
Jak pani sądzi, czy dr. Harrigan miał

naprawdę zamiar operować Melady'e-
go?

— Nie wiem, ale chyba tak. Mówił
o tem z Elen.

— takim razie dlaczego nie kazał
przygotować sali operacyjnej?

Na to nie miałam odpowiedzi. Nieba-
wem Fannie wyszła, obiecując mi przy-
nieść gazetę, przyniesioną przez jedną
z osobistych pielęgniarek i kursującą
ukradkiem po szpitalu. To też mnie do-
stał się w ręce zeszargany, wilgotny
strzep.

Tytuł był fatalnie sensacyjny, ale
sam opis zbrodni cisty i tak ogledny, że
dopatrzyłam się w tem niebieskiego
ołówka dra. Kunce'a i potężnych wpły-
wów zarządu szpitalnego. O szpitalu
wyrażano się z szacunkiem i napomknę-
to parę razy, że dr. Harrigan cierpiał
ostatnio na złe samopoczucie fizyczne
i moralne. (Nie było w tem żdźbła praw-
dy, a o samobójstwie nie mogło być mo-
wy). Ciało znalazła w windzie nocna
pielęgniarka, Sara Keate. O wyartych
odciskach palców, jasnym włosie i gumie,
do życia wogóle nie wspomniano. Pu-
bliczność zapewniono, że policja jest na
tropie. O niepojętem zniknięciu Piótra
Melady'ego nie było ani słowa. To wy-
płynęło dopiero w pismach wieczor-
nych, w których sensacja wzięła górę
nad hamującymi czynnikami. Podano ob-
szersze sprawozdania i mnóstwo fotogra-
fij szpitala i pielęgniarek, a zniknięcie
Melady'ego w momencie zbrodni, czy
wkrótce potem, zestawiono złowieszczo
z jego nieprzyjaźnią do zamordowane-
go.

Ale to było dopiero wieczorem, a do
tego czasu zaszło wiele zdarzeń.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Małżeńskie rowery

Żona jedzie — a mąż kręci.

Tak ulubione dawniej dla wycieczek rowerowych we dwoje tandemy znikły obecnie bez śladu. Dla par, które jednak w czasie wycieczki kolarskiej nie chcą się ani na chwilę rozdzielać nadaje się nowy system.

Są to dwa zwyczajne rowery połączone sztywnie ze sobą, zapomocą po-przeczek. Kierownica roweru damskie-go jest unieruchomiona, zaś jego prze-

dnie koło jest sprzężone z przednim ko-
łem roweru męczyzny, który swoją
kierownicą porusza

przednie koła obu rowerów.

Rowery te nie są na zawsze ze sobą spo-
jone. Można je każdej chwili rozłączyć
i usamodzielnic. Ta łatwość rozdziału
odpowiada lepiej duchowi czasu niż sta-
romodny tandem, który był nierozwią-
zalny jak małżeństwo.

Skórka pomarańczowa smażona w cukrze

działa znakomicie na apetyt.

Najzdrowszy owoc.

Siostrzyca cytryny — pomarańcza, nie-
tylko jest owocem równie zdrowym, lecz
i niezwykle smacznym. Jedyną jej wadą
jest chyba tylko to, że nie rośnie w naszym
kraju. Za to zaletą pomarańczy, wyróżnia-
jącej się spośród innych smacznych owoców
południowych jest gruba stosunkowo i o-
porna na uszkodzenia skórka, która chro-
ni miąższ owocu przed wtargnięciem choro-
botwórczych mikroorganizmów.

Cytryna i pomarańcza oddawna zwróci-
ły na siebie uwagę, jako owoce

obfitujące w witaminy,
czyli życiany, materje pobudzające nasz or-
ganizm do energii życiowej. Oddawna też
zwrócono uwagę, że pomarańcze przeciw-
działają skorbutowi, to jest chorobie wy-
nikającej z braku witamin w organizmie.

Na długo przed wykryciem witamin
przez Fuika, bo jeszcze w r. 1585, Ronseus
polecał leczenie pomarańczami skorbutu.

Zaznajomienie się Europy z pomarańczą
ma bardzo ciekawą historję. Owoc ten ro-
śnie tylko w Chinach. Już w epoce chrześci-
jańskiej pomarańcze zawędrowały do Indji
a stamtąd do Syrii i Egiptu. Rycerze śred-
nowieczni, udający się na wyprawy krzy-
żowe do Ziemi Świętej, sprowadzali ze so-
bą te owoce, gdy wracali do Europy.

Niemal bodaj owocu, który tak powsze-
chnie ma na opinję, co do swej zdrowotności jak
pomarańcza. Słynna z wielkiej piękności i
bystrego umysłu paryżanka Ninon de Len-
clos (lata 1615 — 1705) przypisywała po-
maranczom własność

konserwowania zdrowia
i spożywała ich około 12 dziennie. Kobieta
ta potrafiła bardzo długo zakonserwować
swoją wspaniałą urodę i dożyła sędziwego
wieku (90 lat), co w jej epoce i środowisku
nie było rzeczą powszednią.

Skarżymy się na cenę pomarańcz, na
którą wpływa pokaźne cło. Za czasów Ni-
non de Lenclos owoce te były nieporówna-
nie radsze na rynku. Jeszcze w roku 1805
„Almanach smakośza” zalecał pewne o-
strożności przy podawaniu na stół tak dro-
giego owocu, gdyż łakome panie „ściąga-
ły” pomarańcze ze stołu do kieszeni. Żeby
nie poddać się wykwintnej uczty mogło star-
czyć tego cennego owocu dla gości, autor
„Almanachu” poleca krajać pomarańcze
na obraniu cieniutko w talarki, dodawać
do wody z kwiatu pomarańczowego i nie
do dobrej wódki.

Pomarańcza, jako środek przeciwko dole-
gliwościom chorobowym oddawna była
zalecana. Dominik Panosuli w roku 1654
polecił sok pomarańczowy

przeciw kolce z przeziębienia,
a w sto lat później Lobb zachwalał sok z
pomarańczy przeciwko kamieniom w prze-
wodzie moczowym.

Zwracano też uwagę na właściwości
skórki pomarańczowej, która pomocną by-
wała przy gorączkach febrycznych, to też
polecił sok pomarańczowy

narówni z chininą.
Tak samo zalecano skórę pomarańczo-
wą przeciwko krwotokom kobiecym.

Skórka smażona w cukrze miała wzma-
czniać żołądek, wypędzać flegmę a także
przeciwdziałać wiatrom w kiszkiach.

Nawet liście pomarańczy uważane były
za lekarstwo i stosowane w postaci napa-
rów przeciwko konwulsjom.

Dzisiaj sok z pomarańczy zalecany jest
ciężko chorującym przy rozpowszechnionej awitamii-
nie zwanej krzywicą, lub chorobą angiel-

ską. Parę łyżeczek tego świeżego soku do-
brze robi nie tylko dzieciom, lecz także i
starcom, oraz ludziom prowadzącym
siedzący tryb życia.

Sok wyciśnięty ze świeżej pomarańczy
do ostudzonej wody — to najlepsza natu-
ralna oranżada, napój orzeźwiający, smacz-
ny i zdrowy.

Na podniesienie apetytu dobrze robi
smażona w cukrze skórka pomarańczowa.

Używa się jej także przeciw obstrukcji.

Jeden z lekarzy proponuje w tym celu
także przyrządzenie skórki: gotować skór-
kę w wodzie pół godziny i wodę tę wylać.
Po raz drugi gotować skórę w wodzie,
lekko ocukrowanej

Też przez pół godziny. Wyjąć potem i po-
łożyć na talerzu, aby obeschła; a będzie
gotowa do spożycia.

Środek prosty i tani....

IDJOTYCZNE FILMY

z życia dzikich zwierząt.

Wielkie wytwórnie filmowe, wykorzystu-
jąc zainteresowanie publiczności dla egzoty-
ki, wprowadziły na ekran cały szereg prze-
różnych historyj z życia dzikich zwierząt.

Obok jednak autentycznych i wartości-
owych filmów z tej kategorii, spotyka się
twory, których powodzenie czy wogóle
istnienie tłumaczyć może jedynie

nieporozumienie i bezkrytyczność

Naprzekąd niedawno jedno z kin wy-
świetlało film pt. „Tygrys morderca”, w ory-
ginalie „Remo Satan”. Akcja tego filmu roz-
grywa się na bliżej nieokreślonych wyspach
malajskich, a w praktyce w atelier wytwór-
ni. Bardzo lichą fabułę miłosną łączy ze
sobą łańcuch walk staczanych przez różne
zwierzęta.

Na małej polanie leśnej, tj. w klatce
której druty ubrane zostały gałęziami i li-
stowiem stają pokolei oko w oko nieszczę-
śliwe zwierzęta. Ani jedna z par nie wyka-
zuje najmniejszej

ochoty do walki.

Widać jak zwierzęta chcą się wycofać i jak
zawracają przed ścianami klatki, kto wie,
czy nie rażone prądem elektrycznym dla
wywołania sztucznej wściekłości.

Najżałośniej wygląda pojedynek czarnego
niedźwiedzia malajskiego, bardzo łagodnej
odmiany, z hieną, słynną ze swego tchórze-
stwa. Obydwa zwierzęta toczące według
napisu „walkę na śmierć i życie” umierają
dosłownie ze strachu przed sobą.

Rekordem obrzydliwości jest „walka”
między wężem boa i bykiem indyjskim. Wąż
spuszczony z drzewa owija się koło szyi
byka i dusi zwierzę (sam nie wiedząc co
robi, bo wąż jest za głupi, aby wiedział, co
to jest szyja!) w ohydnej scenie beznadziej-

nej szarpaniny nieszczęsnego zwierzęcia.

Po „zwycięstwie” odpęza spokojnie na
bok. Operatorzy byli sami afcynaiwni, po-
zostawiając w tym wypadku dowód, że w
normalnych warunkach wąż nie rzuciłby się
nigdy na zwierzę,

którego nie może spożyć.
Szczytem idiotyzmu jest tygrys, wla-
jący do wody, aby się rozprawić ze „swym
śmiertelnym wrogiem” krokodylem. Dla ta-
kich tygrysów i dla tych, którzy takie sce-
ny nakręcają, powinno się budować w
dżungli wspólne szpitale dla warjatów.

Rekordem naigrywania się z publiczno-
ścią jest walka tygrysa z lwem, jako miesz-
kańcem wysp archipelagu malajskiego. Au-
torowie scenariusza uważają publiczność
całego świata

za równie głupią,

jak oni sami, jeśli przypuszczają, że ktoś
uwierzy w istnienie afrykańskich lwów w
tej części świata.

Film jest zatytułowany „Tygrys morder-
ca”. Otóż ten biedny tygrys, narażony na
straszliwe rany od zębów krokodyla, jest
jagnięciem wobec okrucieństw tych opraw-
ców, narażających nieszczęśliwe, z cyrku
czy menażerii wzięte, zwierzęta na okrutne
bezcelowe i sprzeciwiające się ich naturze,
walki.

Film pozostawia wstrętne wrażenie pod
każdym względem. Ale nad temi wrażenia-
mi

góruje zdziwienie,

w jaki sposób nasza cenzura mogła podob-
ne świństwo dopuścić do wyświetlania i
dlaczego pogodzili się z tem członkowie
naszych licznych towarzystw ochrony zwie-
rząt?

Najlepszy film pięknej Glorii.

Odpowiedź platynowej blondynki.

Pewien dziennikarz usiłował uzyskać
wywiad z młodą gwiazdą filmową Glo-
rią Stuart. Ponieważ zastał artystkę za-
jętą wyborem kostiumów do nowej roli
oraz nieco rozziarzoną, trzeba było po-
prześcić na paru pytaniach.

— Podobnie podpisała pani
nowy kontrakt z wytwórnią?

— Ach tak! Jestem bardzo szczę-
śliwa!

— A w czym panią zobaczymy?

— Ooo, prawie w niczym!

Nowy film Glorii będzie miał nape-
wno wielkie powodzenie.

— Co sądzisz o miłości z pierwsze-
go wejrzenia? — spytał raz Eddie Can-
tor apetyczną platynową blondynkę z
baletowego zespołu.

— Sądzę, że jest z gatunku najbar-
dziej cennych, — tyle nam przecież za-
oszczędza czasu.

— Pan pozwala na to, żeby w angiel-
skim filmie grał aktor z rosyjskim ak-
centem?

— Cóż to szkodzi, przecież gra Hisz-
pana.

PAROWE AUTA NA NIEMIECKICH SZOSACH.

Szoferzy przestaną marwić się o benzynę.

Motor parowy, którego zmierzch wy-
dawał się być nieunikniony upomina się
coraz bardziej stanowczo o swoje pra-
wo. Przed rokiem pisało o parowym
samolocie wynalezionym przez Harolda
Johnstona w Ameryce. Samolot ten wy-
rzekł się motoru benzynowego i zado-
wała się motorem parowym. Obecnie
niemiecka firma samochodowa Henschel

wprowadza na rynek parowe automo-
bile. Niebawem po niemieckich szosach
zaczyną kursować autobusy i automobile
ciężarowe

pedzone para.

Do tej służby zaprząć można było
parę, odkąd udało się wydoskonalić ko-
ciół parowy i palenisko. Kociół parowy
w lokomotywie jest kolosem o olbrzy-
miej wadze, wskutek czego palenie pod
kotłem lokomotywy musi się zaczynać
na kilka godzin przed jej uruchomie-
niem. Nadto palenie pod kotłem i czu-
wanie nad tem, aby para w kotle posia-
dała odpowiednią prężność wymaga
wiele pracy i starań, które aż nadto za-
trudniają palacza, należącego obok ma-
szynisty do niezbędnego personelu na
lokomotywie.

Kolosalny kociół lokomotywy zastę-
puje w samochodzie parowym długa
rura zwinięta w węzownicę. Do rury tej
pompkuje się wodę w miarę potrzeby.
Węzownica ta jest wbudowana w komo-
rę o ścianach izolujących, do której
wpuszcza się rozpyloną ropę lub inny
płyn łatwopalny. Ropa ta zapala się w
komorze pod wpływem iskry elektrycz-
nej i

pali się gorącym płomieniem

ogarniającym całą węzownicę. Niewiel-
ka ilość wody zawarta w węzownicy
stykająca się niemal wszędzie z rozpa-
lonemi ścianami rury ogrzewa się bar-
dzo szybko, wytworzona zaś w ten spo-
sób para zostaje jeszcze przegrzana do
450 stopni i uzyskuje prężność powyżej
100 atmosfer. Para ta płynie do cylin-
drow motoru umieszczonego w pobliżu
tylnych kół wozu i wprawia go w ruch.
Następnie zostaje jeszcze użyta dla po-
pędu rozpylacza wprowadzającego ropę
do paleniska, poczem idzie do kondensa-
tora, gdzie zostaje skroplona i stąd za-
czyna swą wędlówkę na nowo. Wsku-
tek tego, że ta sama woda wielokrotnie

może zostać użyta,

wystarcza przy tem urządzeniu niewiel-
ki zapas wody na długą nawet podróż.

Mała ilość wody, znajdującej się w
danej chwili w węzownicy sprawia, że
dostatecznie gorąca i prężna para otrzy-
muje się w ilości dostatecznej dla pu-
szczenia w ruch motoru w bardzo krót-
kim czasie. W ciągu dwu minut „zim-
ny wóz” staje się gotowy do jazdy. Ro-
lę startera gra elektromotor, który wpra-
wia w ruch injektor wprowadzający roz-
pyloną ropę do paleniska. Gdy maszy-
na ruszy z miejsca elektromotor zostaje
wyłączony, a wszystkie funkcje zała-
twia para. Podtrzymywanie pary w od-
powiedniej temperaturze i ciśnieniu

uskutecznia szereg przyrządów

w sposób automatyczny, dbając, bez
udziału szofera, o dostateczną ilość wo-
dy w węzownicy i dostateczną ilość ro-
py w palenisku.

Wielka elastyczność maszyny paro-
wej czyni zmianę biegów zbyteczną.
Dlatego obsługa motoru jest o wiele
prostsza i łatwiejsza niż przy motorze
benzynowym. Obok łatwiejszej obsługi
do zalet motoru parowego należy więk-
sza ekonomiczność. Wprawdzie zużywa
on więcej materiału palnego niż motor
benzynowy, jednakże zadowala się

znacznie tańszym materiałem.

Wytwarzane przez firmę Henschel sa-
mochody parowe mają 110 do 150 koni.
Maszyna parowa wykonywa przecięt-
nie 1500 obrotów i pracuje bez wstrzą-
szeń. Ciężar 150 konnego wozu parowe-
go jest też mniejszy niż ciężar równie
silnego wozu o motorze benzynowym.

OSCHŁA JUŻ ZIEMIA.
OSUSZMY ŁZY...

Czy w Twoim lokalu
wisi nalepka, świad-
cząca, że opodatkowa-
łeś się na rzecz powo-
dzian?

DWIE PIERZASTE MILJONERKI. Regulowanie zegarka. Iskierka i kółko balansowe.

Przyjaciółce zwierząt coś padło na mózg.

Już oddawna uchodziła Ameryka za klasyczny kraj dziwaków. Każdy z tych dziwaków, po bardzo ekscentrycznym życiu, uważa za swój obowiązek sprawić możliwie największą niespodziankę swoim testamentem.

Niedawno umarła w Chicago bardzo bogata

przyjaciółka zwierząt

pani Wallner.

Przy otwarciu testamentu zjawila się rodzina zmarłej, która nie ukrywała obawy, że zmarła zapisze swój majątek instytucjom ochrony zwierząt. Obawy krewnych nietylko się potwierdziły, lecz to, co przyniósł testament, przerosło nawet ich oczekiwania. Pani Wallner zapisała dwa swoje domy, większy udział w akcjach pewnego banku i gotówkę w kwocie 100.000 dolarów dwóm swoim ulubionym papugom. Kuratorem spadku ustanowiła zmarła Związek przyjaciół zwierząt, który łamie sobie głowę nad tem, w jaki sposób dwie papugi mają korzystać

z tak wielkiego majątku.

Oba domy zamienione zostaną na sanatorium zwierzęce, gdzie leczone będą przedewszystkiem małe zwierzęta. Oczywiście, że dla papug utworzony tam będzie osobny oddział.

Na przebudowę domów na sanatorium zużyta będzie część gotówki, zapisanej przez zmarłą, reszta kwoty złożona będzie w banku.

Czynsze z tej sumy wystarczą z pewnością na zapewnienie dwóm papugom wygodnego życia.

Chociaż papugi żyją bardzo długo, nie zachodzi obawa, ażeby pieniądze te nie wystarczyły na ich najdłuższy nawet żywot.

Pani Wallner nie jest jedyną w Ameryce, która cały swój majątek zapisała zwierzętom. W San Francisco żyją trzy kolibry, które

otrzymały spadek

po pewnym kupcu, nazwiskiem Rocking.

Spadek wynosił wprawdzie tylko 4.090 dolarów ale suma ta jest chyba olbrzymia dla tych małych ptaszek. Zajmuje się nimi obecnie związek przyjaciół zwierząt. Rocking zarządził w te

stamencie, aby po śmierci kolibrów urządzić dla nich za całą zapisaną sumę wspaniały grobowiec.

Czy czekolada psuje zęby?

Przestrzeganie przed słodczymi.

W wielu popularnych wydawnictwach o próchnicy zębów spotykamy zdanie, które brzmi mniej więcej tak: „Słodczyce, słodkie ciasto, czekolada, cukierki itd. są

szkodliwe dla zębów”.

Czasami znajdziemy dalej radę, aby nie dawać takich potraw dzieciom.

Rzeczywiście u cukierników, piekarzy, młynarzy, wogóle u ludzi, którzy dużo mają do czynienia z mąką i cukrem, spotykamy bardzo dużo złych zębów. Wiemy, że zarówno mąka, jak i cukier, rozkładają się, tworząc kwasy. Mimo to nie można brać poważnie wyżej przytoczonej przestrogi, choćby dla tego, że nie możemy skreślić potraw mącznych z naszego jadłospisu. Przestrzeganie dzieci przed słodczymi jest równie bezcelowe, jak skłanianie myszy

Kto oddaje zegarek do naprawy musi się uzbroić w cierpliwość, jeśli chce swój chronometr odebrać wyregulowany należycie,

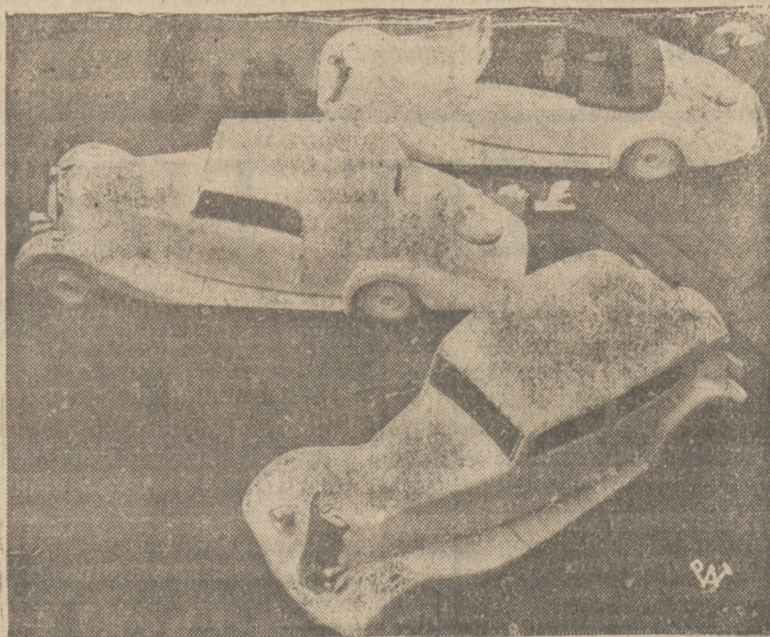
aby się nie spóźniał ani nie spieszył. Ostatnio zastosowano do regulowania zegarków nową metodę, która pozwala funkcję tę załatwić na poczekaniu.

Kółko balansowe w zegarku kieszonkowym wykonywa mianowicie w jednej sekundzie ściśle określoną ilość ruchów, zwyczaj pięć ruchów. Otóż mając do dyspozycji wzorowy zegar, chodzący z największą dokładnością, można przy jego pomocy zalecać w równych odstępach czasu pięć razy w sekundzie prąd elektryczny, dający iskry. Iskra ta na moment zaświeca ciemny pokój, w którym umieszczony jest zegar oddany do regulacji.

Jeżeli regulowany zegarek chodzi zupełnie dokładnie, kółko balansowe będzie się w ciągu sekundy znajdowało w tem samym położeniu w jednakowych odstępach czasu. Zatem iskra rozświetlająca ciemność oświetlać będzie kółko stałe o tem samym położeniu, kółko będzie więc wygięte tak, jakgdyby stało w miejscu.

Jeżeli jednak zegar poddany badaniu nie chodzi dokładnie, wówczas iskra oświetlać będzie kółko balansowe zawsze w innem nieco położeniu. Trzeba więc zegarka dopoty przyspieszać lub zwalniać, aż kółko balansowego pozornie ustanie.

Z PARYSKIEGO SALONU AUTOMOBILU WEGO

W tegorocznym salonie samochodowym w Paryżu zwracają uwagę m. in. trzy (przedstawione na naszym zdjęciu) piękne modele samochodów konstrukcji amerykańskiej.

PODSŁUCHANE

PIĘKNE ZA NADOBNE.

Ona: — Gdyby pan był moim mężem, dałabym panu truciźny do herbaty.

On: — Gdyby pani była moją żoną — wypilibym herbatę!

ZDRADZIŁA SIĘ.

Mąż: — Moje dziecko wydajesz majątek na kosmetyki. One i tak ci nie pomagają.

Żona: — Oho! inaczej mówiłbyś, gdybyś mnie bez nich zobaczył.

KLÓTNIA.

Ona: — Ja wszystko wniosłam, a co ty miałeś przed ślubem?

On: — Dwie rzeczy: klucz od bramy i spokój.

CHYBA NIE...

Żona: — No, teraz już wiem wszystko, o czwartej nad ranem znalazł cię policjant na ulicy, gdyś obejmował w gorącym uścisku latarnię.

Mąż: — Moja droga, nie będziesz chyba zazdrosna o latarnię.

J. BRUNO - RUBY.

MOTYL.

Stary Lorrain najmniejszym bodaj objawem uczucia nie obdarzył córki swej Heleny i wnuczki Martyny, gdy wróciły do jego domu.

Nigdy nie wybaczył Helenie jej małżeństwa z biednym artystą - muzykiem - muzykiem i poetą, jednym z tych głupców, karmiących się chimarami, a niezdolnych zarobić na utrzymanie żony. Nigdy zgodzić się nie chciał na przyjęcie obojga u siebie, ani udzielenie im pomocy materialnej, a gdy Leverdek, przyciśnięty nędzą, odebrał sobie życie pod wpływem depresji nerwowej, Lorrain poprostu wrzucił ramionami.

Fakt ten miał miejsce w okresie świąt Wielkanocnych. Drobną pani Lorrain początkowo podzielała zdanie męża co do małżeństwa córki, ale, jak wszystkie matki, przerażona na myśl cierpienia córki, często wysyłała jej drobne sumy, jakimi rozporządzać mogła, i nie opuściła jej także, gdy przyszła na świat mała Martyna.

Dowiedziawszy się o tragicznym zgonie jej, pomyślała, że córka jej naciępiła się już zawiele, i postanowiła w jej sprawie narazić się nawet na gniew męża.

Lorrain w końcu zgodził się przyjąć do domu swego wyrodną córkę, która wbrew jego woli wyszła za mąż. Nie mógł posunąć się dalej, ale gdy zjawila się, odwróceniem się od niej zaznaczył, że przesłała istnieć dla niego. Pragnął w głębi duszy zastować to samo do małej Martyny, lecz żona

jego, ze złośliwością chochlika, od pierwszemu z sobą! — „Dziaduniu, pocałuj mnie!” — A mała Martyna była rozkosznym dzieckiem. Zdrowa, pięcioletnia dziewczynka nie może być brzydka. Ta zaś była zachwycająca: oczy, jak niezapominajki, twarzyczka, jak listki róży, uśmiech, jak promień słońca. Porównanie to nasunęło się panu Lorrain odrazu, ale odepchnął je ze zgrozą ze względu na nadmiar poetycznych metafor, i rzekł do żony:

— Martyna ma wygląd zdrowy, spojrzenie jasne, solidną budowę. To dobrze. Ale nadewszystko posiada zmysł praktyczny. Wrodziła się we mnie!

Kierując się zdaniem, że „wrodziła się w niego”, przyzwyczaił się do dziecka i zajmował się nim bezustannie.

Stary Lorrain był człowiekiem bardzo pracowitym. Zajmował się biologią rolniczą. Wieczorami, gdy wracał do domu, brał małą Martynę z sobą do ogrodu, i tutaj uczył ją różnych rzeczy, dotyczących ziemi i roślin.

Dziewczynka była bardzo inteligentna, rozwinięta nad wiek, jak wszystkie dzieci, które w młodym wieku zbliżają się do nieszczęścia. Uważnie słuchała dziadka. Zdawała się rozumieć go i interesować się rzeczami, jakie jej wpajał.

— Jest cudowna! — mawiała pani Lorrain do córki, udręczonej zachowaniem ojca w stosunku do niej. — Zobaczysz, że zjedna ci go spowrotem.

— Nie posądzałam ojca nigdy o podobną zawziętość — mówiła Helena.

— Może walczy ze sobą — próbowała tłumaczyć go matka. — Zauważyłam nieraz że mężczyźni są najgorsi wówczas, gdy już poddać się mają.

Martyna czuła nastrój, panujący dookoła niej, ale nie przeszkadzało jej to wesoło gawędzić z dziadkiem.

— Znoszę ją tylko dlatego, że ma umysł racjonalistyczny, trzeźwy i chłodny, jak ja — twierdził Lorrain, chcąc uzasadnić swoje postępowanie.

Taki był stan rzeczy, gdy zniemacka nastąpił kryzys.

Była pora białych motyli. Martyna oczywiście przyglądała się im z przyjemnością, ale dziadek uznał za stosowne zainterwenjować.

— Te przebrzydłe owady — rzekł do wnuczki — są straszliwymi wrogami naszych ogrodów. Składają niezliczone jaja w kapuscie, z których wylęgają się liszki, pożerające wszystkie liście. Rozumiesz więc, możesz gonić motyle. Niema w tem nic złego. Ale jeżeli uda ci się złowić którego, pamiętaj, że zabić go trzeba.

Martyna — niewątpliwie z braku zręczności dotąd nie schwytała jeszcze żadnego motyla, a stąd nie miała sposobności do wykonania przepisów dziadka. Pewnego razu na jednak, podczas śniadania, olbrzymi śnieżnobiały motyl wpadł do jadalni. Wyglądał, jakby z białego aksamitu, z dwiema tylko ciemnymi plamami na skrzydłach. szego dnia narzuciła mu ją wszędzie. Na wszystkie strony maleństwo wołało na niego: „Dziaduniu, chodź!” — „Dziaduniu weź

Był przestraszony i wrował w powietrzu bez przerwy, objając się o okna.

— Jaki ładny! Jaki ładny! Biedny!... — wołała Martyna.

Zapominając o udzielonej jej nauce, podbiegła do motyla, i cała drżąc na myśl o jego cierpieniu, ręką chwyciła za rączkę okienne, by go wypuścić.

— Czy nie wiesz co ci mówiłem? — odezwał się nagle gniewny głos dziadka. — Trzeba tępić szkodliwe owady.

Zdumione dziecko nie otworzyło okna, ale dwie wielkie łzy spłynęły po jego różowych policzkach, a dwie inne zabłysły w niewinnych oczach. Widok ten byłby rozczulił nawet tygrysa, a stary Lorrain mimo wszystko nie był drapieżnikiem.

— No, dobrze już! Otwórz mu! I ty tak że nigdy nie będziesz praktyczna. A wielka szkoda!

Ale ton jego nie był tak szorstki, jak tego pragnął, a gdy dziewczynka, po wypuszczeniu motyla na swobodę, wróciła do stołu z uśmiechem, Lorrain przyciągnął ją do siebie, popieścił jej głowę, i po raz pierwszy patrząc w oczy swej córki, ciągnął: — Trzeba zrezygnować. Nikt nigdy nie zdoła uporządkować klepek w mózgu kobiety!

Zdanie to pozornie nie miało znaczenia głębszego. Ale pani Lorrain, która dobrze znała swego starego męża, zrozumiała odrazu: nareszcie okazał zrozumienie dla córki i przebaczył jej. Trąciwszy ramię Heleny, rzekła jej:

— Nadeszła chwila odpowiednia, Kochanie. Idź uściskać ojca! Tłum. L. M.

ABONAMENT miesięcznie w administracji wzgl. zamiejscowy zł. 2,50. zagranicą zł. 5,50.

CENY OGŁOSZEŃ: Cała strona w tekście zł. 600 pół strony zł. 325 1mm. wiersz 1 łamowy opisowy zł. 2,50 specjalnie! 1,50. reklamy 60 gr. drobne 15 groszy za wyraz. W niedzielę i dni świąteczne 25 proc. drożej

Druk i Wyd.: Nowy Czas. Katowice

Redaktor nacz. i odpow. Józef Książek.

P. K. O. Nr. 300. 277.